

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA RADZIEJÓW

NA LATA 2008-2015

OPRACOWANY NA ZLECENIE
URZĘDU MIASTA W RADZIEJOWIE PRZEZ

GRUDZIEŃ 2008

SPIS TREŚCI:

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI.....	3
2. OBSZARY OBJĘTE PROGRAMEM REWITALIZACJI.....	5
3. OKREŚLENIE (DELIMITACJA) OBSZARÓW WSPARCIA.....	5
4. PLANOWANE DZIAŁANIA NA OBSZARACH WSPARCIA.....	48
5. PLAN FINANSOWY.....	50
6. ZARZĄDZANIE (SYSTEM WDRAŻANIA) REALIZACJĄ LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI.....	51
7. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.....	56

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI

Wstęp

Rewitalizacja definiowana jest jako kompleksowy program remontów, modernizacji zabudowy i przestrzeni publicznych oraz rewaloryzacji zabytków na wybranym obszarze, najczęściej dawnej dzielnicy miasta w powiązaniu z rozwojem gospodarczym i społecznym. Rewitalizacja to połączenie działań technicznych z programami ożywienia gospodarczego i działaniem na rzecz rozwiązania problemów społecznych, występujących na tych obszarach.

Celem opracowania i wdrożenia programu rewitalizacji jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego w zagrożonych patologiami obszarach miast.

Misją programu rewitalizacji Radziejowa jest kompleksowa odnowa przestrzenna, gospodarcza i społeczna wyznaczonych do rewitalizacji obszarów miasta – Rynek i okoliczne uliczki oraz Osiedle przy ulicy Objezdnej.

Wnioski z diagnozy odnoszące się do problemów rewitalizacji

Jak wynika z poniższych analiz, obszary te znacznie różnią się od pozostałej części miasta. Wskaźniki obrazujące sytuację społeczno-gospodarczą tych obszarów zdecydowały o podjęciu prac nad programem rewitalizacyjnym.

Miasto Radziejów podjęło współpracę z partnerami lokalnymi, celem stworzenia kompleksowego programu przekształceń stymulujących rozwój społeczno-gospodarczy miasta. Lokalny Program Rewitalizacji jest interdyscyplinarnym, kilkuletnim dokumentem operacyjnym, stanowiącym formę zarządzania przekształceniami dawnych obszarów miejskich i przemysłowych.

Realizacja programu ma umożliwić tworzenie warunków lokalowych, infrastrukturalnych do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości, działalności kulturalnej i edukacyjnej, w tym mających za zadanie podniesienie kwalifikacji mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Wytyczeniu obszaru rewitalizacji przyświecały zróżnicowane cele. Wzięto pod uwagę kilka istotnych kryteriów, do których należały :

- wysoki poziom ubóstwa,
- wysoka stopa długotrwałego bezrobocia,
- niestabilne trendy demograficzne,
- niski poziom edukacji,
- wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
- niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.

Powyższe czynniki zdecydowały, że Programem objęto Rynek i okoliczne uliczki (Zachodnią, Niską, Stromą, Krótką, Kilińskiego, Wąską, Puławskiego, Zamkową, Przesmyk, Zakątną, Szewską, Toruńską) oraz osiedle przy ulicy Objezdnej – tereny najbardziej zdegradowane, znajdujące się w centrum miasta, charakteryzujące się słabą dynamiką rozwoju i niedostatecznym wyposażeniem w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.

Definiując planowane na rewitalizowanym obszarze działania, wzięto pod uwagę cele sprowadzające się do:

- poprawy estetyki przestrzeni miejskich,

- porządkowania „starej tkanki” urbanistycznej poprzez odpowiednie zagospodarowywanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem,
- rewitalizacji obiektów o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym, znajdujących się na rewitalizowanym terenie oraz ich adaptację na cele gospodarcze, kulturalne i społeczne,
- poprawy funkcjonalności struktury ruchu kołowego i pieszego,
- rozwoju funkcji turystycznych, kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych, połączonych z działalnością gospodarczą poprzez przebudowę i remonty infrastruktury publicznej.

Założenia metodologiczne

Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Radziejów zostało poprzedzone konsultacjami społecznymi w formie ankiet, dlatego też, sądzić można, iż wybrane rozwiązania są optymalne i przysłużą się do szybszego rozwoju miasta.

Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji zostało poprzedzone następującymi działaniami o charakterze przygotowawczym:

- Powołaniem zespołu do opracowania Programu Rewitalizacji Miasta Radziejów na lata 2007-2015,
- Przygotowaniem przez zespół projektu założeń programu rewitalizacji,
- Sporządzeniem ankiety dla mieszkańców na temat obszaru i zakresu rewitalizacji,
- Dokonaniem analizy materiałów dotyczących zatwierdzonych założeń programu rewitalizacji i opracowaniem programu.

2. OBSZARY OBJĘTE PROGRAMEM REWITALIZACJI

Jak wynika z diagnozy przeprowadzonej w mieście Radziejów, zjawiska kryzysowe nie są tu powszechne i nie występują na całym obszarze miasta, stąd konstruując Lokalny Program Rewitalizacji skupiono się na wybranych jego częściach.

Postanowiono wyznaczyć, na zasadzie analizy porównawczej (jak opisano poniżej - analizy wskaźnikowej i ankietowej) obszary objęte programem rewitalizacji. Z racji tego, iż Radziejów jest małym miastem, obszary objęte programem (wskazane poniżej) zakwalifikowano równocześnie jako obszary wsparcia. Nie ma bowiem w Radziejowie dzielnic, a podane w następnym punkcie obszary wsparcia są spójne przestrzennie i nie można w ich obrębie wyróżnić jeszcze mniejszej jednostki. Stąd też w niniejszym Lokalnym Programie Rewitalizacji wyznaczone obszary wsparcia są w całości obszarami objętymi programem rewitalizacji.

3. OKREŚLENIE (DELIMITACJA) OBSZARÓW WSPARCIA

Pierwszym krokiem w kierunku wyznaczenia obszaru wsparcia była diagnoza stanu wyjściowego, tj. przedstawienie cech społeczno-gospodarczych, środowiskowych i infrastrukturalnych miasta Radziejów. Diagnoza ta stanowi Załącznik nr 1 do Lokalnego Programu Rewitalizacji. Już z tej diagnozy wynika, że jako obszar wsparcia zakwalifikować można: **Rynek i okoliczne uliczki oraz Osiedle przy ulicy Objezdnej**.

Wybór obszarów wsparcia, wyodrębniono na podstawie analizy dziesięciu poniższych kryteriów:

- 1) Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia
- 2) Wysoki poziom długotrwałego bezrobocia
- 3) Niestabilne (niekorzystne) trendy demograficzne
- 4) Niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę
- 5) Wysoki poziom przestępczości i naruszeń prawa
- 6) Niski poziom aktywności gospodarczej
- 7) Wysoki udział imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych oraz uchodźców
- 8) Szczególnie zniszczone otoczenie
- 9) Porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego
- 10) Niski poziom wydajności energetycznej budynków

Analizując dostępność danych w zakresie wyżej wymienionych kryteriów, skupiono się na kilku z nich. Poniżej przedstawiono analizę i wartości wskaźników dla obszarów wsparcia.

I Rynek i okoliczne uliczki

Na początku zebrano dane niezbędne dla wyliczenia wskaźników bazowych. Te podstawowe informacje zawarto w poniższej tabeli.

Tabela nr 1. Charakterystyka rewitalizowanego obszaru Radziejowa - Rynek i okoliczne uliczki.

Stan na 31.12.2007 r.

Wyszczególnienie		Liczba osób/zdarzeń
Mieszkańcy	Kobiety	187
	Mężczyźni	178
	Ogółem	365
Osoby w wieku przedprodukcyjnym		75
Osoby w wieku produkcyjnym		200
Osoby w wieku poprodukcyjnym		90
Urodzenia		9
Zgony		13
Napływ ludności		11
Odływ ludności		8
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej		58
Liczba bezrobotnych		185
Liczba bezrobotnych poszukujących pracy 13 m-cy i dłużej		120

Liczba przestępstw i wykroczeń	75
Liczba podmiotów gospodarczych	45
Liczba mieszkań	142
Liczba mieszkań, w których brak jest wodociągu i/lub centralnego ogrzewania i/lub gazu z sieci	142
Liczba mieszkań sprzed 1989r.	140

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Urzędu Miasta Radziejowa.

Powyższe wartości zestawiono z danymi dotyczącymi całego miasta Radziejów, aby pokazać, że obszar Rynku i okolicznych uliczek faktycznie jest obszarem zdegradowanym, wymagającym reakcji na kryzys poprzez działania rewitalizujące. Zobrazowaniem tego problemu jest poniższa tabela.

Tabela nr 2. Zestawienie wskaźników, na podstawie których wyznaczono obszar do rewitalizacji - Rynek i okoliczne uliczki.

	Kryterium	Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla miasta	Wartość wskaźnika dla rewitalizowanego obszaru	Źródło	Uwagi
Sfera społeczno-gospodarcza						
A	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	<u>Liczba osób korzystająca z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców obszaru</u>	81	159	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziejowie	Wskaźniki dla rewitalizowanego obszaru są wyższe niż dla miasta – obszar spełnia kryterium wysokiego poziomu ubóstwa
B	Wysoki poziom długotrwałego bezrobocia	Liczba bezrobotnych poszukujących pracy 13 m-cy i dłużej na 1000 mieszkańców	34	329	PUP, ankiety społeczne	Wskaźnik dla rewitalizowanego obszaru jest wyższy niż dla miasta – obszar spełnia kryterium wysokiego poziomu długotrwałego bezrobocia
C	Niestabilne (niekorzystne) trendy demograficzne	1. Dynamika (spadku) liczby ludności w wyniku odpływu i zgonów na 1000 mieszkańców obszaru	21	58	GUS, Urząd Miasta Radziejów	Wskaźniki dla rewitalizowanego obszaru są wyższe niż dla miasta – obszar spełnia kryterium niekorzystnych trendów demograficznych
		2. <u>Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców obszaru</u>	148	247	GUS, Urząd Miasta Radziejów	

E	Wysoki poziom przestępczości i naruszeń prawa	<u>Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru</u>	90	206	Komenda Powiatowa Policji w Radziejowie	Wskaźnik dla rewitalizowanego obszaru jest wyższy niż dla miasta – obszar spełnia kryterium wysokiego poziomu przestępczości i naruszeń prawa
F	Niski poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	141	123	GUS, Urząd Miasta Radziejów	Wskaźnik dla rewitalizowanego obszaru jest niższy niż dla miasta - obszar spełnia kryterium niskiego poziomu aktywności gospodarczej.
Sfera infrastrukturalna						
I	Porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego	1. Procentowy udział mieszkań bez instalacji techniczno-sanitarnej w ogólnej liczbie mieszkań obszaru	96%	100%	Urząd Miasta Radziejów	Wskaźnik dla rewitalizowanego obszaru jest wyższy niż dla miasta – obszar spełnia kryterium niskiego poziomu wartości zasobu mieszkaniowego
		3. Liczba mieszkań sprzed 1989 r. w stosunku do ogółu mieszkań	85%	100%	NSP (2002)	Wskaźnik dla rewitalizowanego obszaru jest wyższy niż dla miasta – obszar spełnia kryterium niskiego poziomu wartości zasobu mieszkaniowego

Powyższe zestawienie pokazuje, jak duża jest różnica pomiędzy Rynkiem i okolicznymi uliczkami a pozostałą częścią miasta. Zaznaczone wskaźniki zostały wybrane jako reprezentujące. Są to:

- **liczba osób korzystająca z zasiłków pomocy społecznej** (aby pokazać wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia);
- **liczba ludności w wieku poprodukcyjnym** (przedstawiająca niekorzystne trendy demograficzne);
- **liczba przestępstw i wykroczeń** (obrazująca wysoki poziom przestępczości i naruszeń prawa).

Wybrano je z dwóch powodów. Po pierwsze pochodzą z wiarygodnych źródeł, takich jak GUS, Urząd Miasta Radziejów, Komenda Powiatowa Policji w Radziejowie oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Po drugie, ich wartości w największym stopniu odbiegają od wartości wskazanych dla całego miasta.

Niemniej jednak pokazano także wartości innych wskaźników, dla których dane udało się zdobyć.

Obszar Rynek i okoliczne uliczki spełnia także wskaźniki w zakresie strefy infrastrukturalnej. Należą do nich:

- **procentowy udział mieszkań bez instalacji techniczno-sanitarnej w ogólnej liczbie mieszkań obszaru;**
- **liczba mieszkań sprzed 1989 r. w stosunku do ogółu mieszkań.**

Wartości obu wskaźników są wyższe dla obszaru niż dla całego miasta i obrazują niski poziom zasobu mieszkaniowego.

Należy wyjaśnić, iż do analizy wskaźnika przedstawiającego liczbę mieszkań bez instalacji techniczno-sanitarnej przyjęto liczbę mieszkań, w których brak jest gazu z sieci. Ponieważ w niektórych częściach miasta mieszkania są wyposażone w sieciowy gaz, toteż przyjęto, iż pozostałe mieszkania, które takiego przyłącza nie mają, charakteryzują się niższym standardem.

II Osiedle przy ulicy Objezdnej

Natomiast dla obszaru Osiedla przy ulicy Objezdnej zebrano następujące informacje.

Tabela nr 3. Charakterystyka rewitalizowanego obszaru Radziejowa – osiedle przy ulicy Objezdnej.

Stan na 31.12.2007 r.

Wyszczególnienie		Liczba osób/zdarzeń
Mieszkańcy	Kobiety	498
	Mężczyźni	475
	Ogółem	973
Osoby w wieku przedprodukcyjnym		181
Osoby w wieku produkcyjnym		591
Osoby w wieku poprodukcyjnym		201
Urodzenia		0
Zgony		2
Napływ ludności		18
Odływ ludności		18
Liczba osób korzystających z pomocy społ.		52
Liczba bezrobotnych		324
Liczba bezrobotnych poszukujących pracy 13 m-cy i dłużej		185
Liczba przestępstw i wykroczeń		99
Liczba podmiotów gospodarczych		130
Liczba mieszkań		294
Liczba mieszkań, w których brak jest wodociągu i/lub centralnego ogrzewania i/lub gazu z sieci		294
Liczba mieszkań sprzed 1989r.		294

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Urzędu Miasta Radziejowa.

Powyższe dane zestawiono także z danymi dotyczącymi całego miasta Radziejów, aby pokazać odchylenie obszaru Osiedla przy ulicy Objezdnej od standardu prezentowanego przez pozostałą, niezdegradowaną część miasta. Zobrazowaniem tego jest poniższa tabela.

Tabela nr 4. Zestawienie wskaźników, na podstawie których wyznaczono obszar do rewitalizacji - Osiedle przy ulicy Objezdnej.

	Kryterium	Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla miasta	Wartość wskaźnika dla rewitalizowanego obszaru	Źródło	Uwagi
Sfera społeczno-gospodarcza						
B	Wysoki poziom długotrwałego bezrobocia	Liczba bezrobotnych poszukujących pracy 13 m-cy i dłużej na 1000 mieszkańców	34	190	PUP, ankiety społeczne	Wskaźnik dla rewitalizowanego obszaru jest wyższy niż dla miasta – obszar spełnia kryterium wysokiego poziomu długotrwałego bezrobocia
C	Niestabilne (niekorzystne) trendy demograficzne	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców obszaru	148	207	GUS, Urząd Miasta Radziejów	Wskaźniki dla rewitalizowanego obszaru są wyższe niż dla miasta – obszar spełnia kryterium niekorzystnych trendów demograficznych
F	Niski poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	141	134	GUS, Urząd Miasta Radziejów	Wskaźnik dla rewitalizowanego obszaru jest niższy niż dla miasta- obszar spełnia kryterium niskiego poziomu aktywności gospodarczej.

Sfera infrastrukturalna						
I	Porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego	1. Procentowy udział mieszkań bez instalacji techniczno-sanitarnej w ogólnej liczbie mieszkań obszaru	96%	100%	Urząd Miasta Radziejów	Wskaźnik dla rewitalizowanego obszaru jest wyższy niż dla miasta – obszar spełnia kryterium niskiego poziomu wartości zasobu mieszkaniowego
		3. Liczba mieszkań sprzed 1989 r. w stosunku do ogółu mieszkań	85%	100%	NSP (2002)	Wskaźnik dla rewitalizowanego obszaru jest wyższy niż dla miasta – obszar spełnia kryterium niskiego poziomu wartości zasobu mieszkaniowego

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji wyznaczenie obszaru wsparcia następuje na podstawie mierzalnych wskaźników, które dla rewitalizowanych obszarów odbiegają negatywnie od średniej dla miasta (w 3 wskaźnikach). Obszar osiedla przy ulicy Objezdnej spełnia te wymagania.

Osiedle przy ulicy Objezdnej zostało wyznaczone jako obszar wsparcia ze względu na spełnienie następujących kryteriów:

- **liczba bezrobotnych poszukujących pracy 13 m-cy i dłużej** (obrazujący wysoki poziom długotrwałego bezrobocia);
- **liczba ludności w wieku poprodukcyjnym** (przedstawiająca niekorzystne trendy demograficzne);
- **liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych** (świadcząca o niskim poziomie aktywności gospodarczej).

Obszar Osiedle przy ulicy Objezdnej spełnia także wskaźniki w zakresie strefy infrastrukturalnej. Należą do nich:

- **procentowy udział mieszkań bez instalacji techniczno-sanitarnej w ogólnej liczbie mieszkań obszaru;**
- **liczba mieszkań sprzed 1989 r. w stosunku do ogółu mieszkań.**

Wartości obu wskaźników są wyższe dla obszaru niż dla całego miasta i obrazują niski poziom zasobu mieszkaniowego.

Ponieważ w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji przewiduje się także konieczność realizacji działań związanych z mieszkalnictwem, należy również, zgodnie z Wytycznymi Instytucji Zarządzającej RPO WK-P, wskazać 3 wskaźniki spośród 3 kryteriów, które spełnia dany obszar. Projekty z zakresu mieszkalnictwa realizowane będą zarówno na obszarze Rynku i okolicznych uliczek, jak i Osiedla przy ulicy Objezdnej. Poniżej przedstawiono tabelaryczne zestawienie wskaźników:

Tabela nr 5. Kryteria i wskaźniki wyznaczania obszaru wsparcia, na których realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu mieszkalnictwa wraz z wartościami referencyjnymi – **Rynek i okoliczne uliczki.**

Kryterium	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń	Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego
Wskaźnik	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Liczba przestępstw na 1 tys. ludności	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 /do ogólnej liczby budynków (w %)/
POLSKA	74	33,8	84,8
Kujawsko- pomorskie	107	32,7	86,4
Rynek i okoliczne uliczki	159	206	100%
Wartość dla obszarów objętych wsparciem	Odchylenia powyżej wartości referencyjnej	Odchylenia powyżej wartości referencyjnej	Odchylenia powyżej wartości referencyjnej
Źródła danych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziejowie	Komenda Powiatowa Policji w Radziejowie	Urząd Miasta Radziejów

Z powyższej tabeli wynika, że obszar Rynek i okoliczne ulice kwalifikuje się do obszaru, na którym będą realizowane projekty z zakresu mieszkalnictwa, ponieważ spełnione są 3 wskaźniki:

- **liczba osób korzystająca z zasiłków pomocy społecznej**, obrazująca wysoki poziom ubóstwa wykluczenia;
- **liczba przestępstw na 1 tys. ludności**, która świadczy o wysokim poziomie przestępczości i wykroczeń;
- **liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989**, która obrazuje niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

W punkcie 4 Lokalnego Programu Rewitalizacji wskazano projekty, które będą realizowane w ramach mieszkalnictwa.

Tabela nr 6. Kryteria i wskaźniki wyznaczania obszaru wsparcia, na których realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu mieszkalnictwa wraz z wartościami referencyjnymi - **Osiedle przy ulicy Objezdnej.**

Kryterium	Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia	Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń	Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego
Wskaźnik	Udział długotrwałe bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba przestępstw na 1 tys. ludności	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989/ do ogólnej liczby budynków (w %)
POLSKA	4,7	33,8	84,8
Kujawsko- pomorskie	5,9	32,7	86,4
Osiedle przy ulicy Objezdnej	31	102	100%
Wartość dla obszarów Objętych wsparciem	Odchylenia powyżej wartości referencyjnej	Odchylenia powyżej wartości referencyjnej	Odchylenia powyżej wartości referencyjnej
Źródła danych	PUP, ankiety społeczne	Komenda Powiatowa Policji w Radziejowie	Urząd Miasta Radziejów

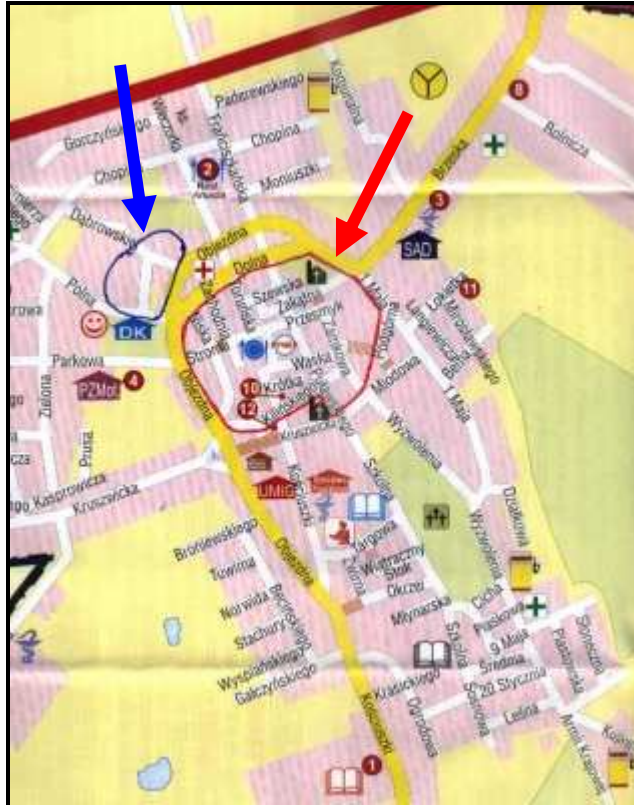
Z powyższej tabeli wynika, że obszar osiedla przy ulicy Objezdnej kwalifikuje się do obszaru, na którym będą realizowane projekty z zakresu mieszkalnictwa, ponieważ spełnione są 3 wskaźniki:

- **udział długotrwałe bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym**, obrazujący wysoką stopę długotrwałego bezrobocia;
- **liczba przestępstw na 1 tys. ludności**, która świadczy o wysokim poziomie przestępczości i wykroczeń;
- **liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989**, która obrazuje niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

W punkcie 4 wskazano projekty, które będą realizowane w ramach mieszkalnictwa.

Granice wyznaczonych do rewitalizacji obszarów zostały przedstawione na poniższym zdjęciu w formie graficznej. Pierwsza mapa obrazuje położenie obszarów wsparcia na tle całego miasta. Kolorem czerwonym zaznaczono obszar I, czyli Rynek i okoliczne uliczki, natomiast niebieskim - obszar II, czyli Osiedle przy ulicy Objezdnej.

Mapa 1. Plan miasta Radziejów z wyróżnionymi obszarami objętymi rewitalizacją.

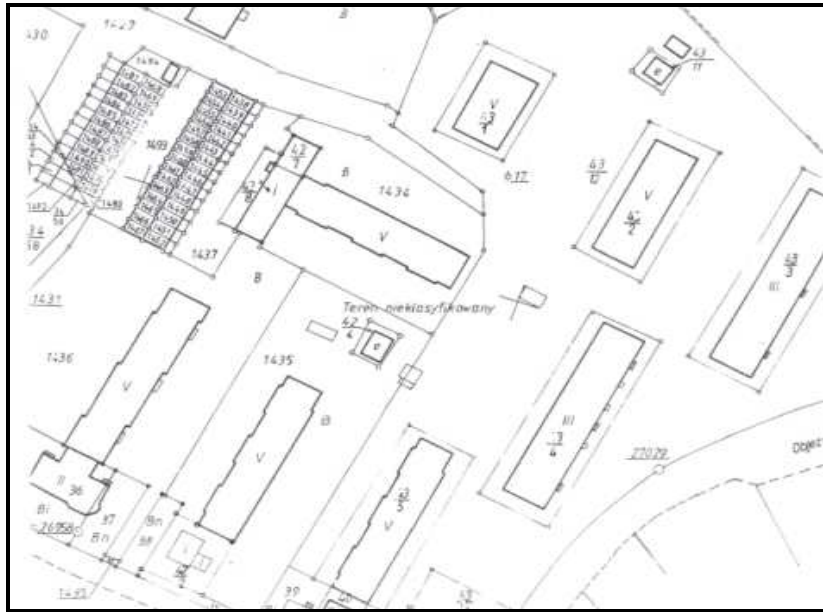
Źródło: Urząd Miasta Radziejów

Poniżej przedstawiono Także mapy poszczególnych obszarów rewitalizowanych, tj. Rynku i okolicznych uliczek (Mapa 2) oraz Osiedla przy ul. Objezdnej (Mapa 3).

Mapa 2. Rynek i okoliczne uliczki z lotu ptaka.

Mapa 3. Budynek mieszkalne na terenie rewitalizowanego obszaru - Osiedla przy ulicy Objezdnej.

Źródło: Urząd Miasta w Radziejowie

Umieszczone poniżej zdjęcia obiektów, które znajdują się na obszarach przeznaczonych do rewitalizacji, podkreślają potrzebę zrealizowania planowanych działań.

I Rynek i okoliczne uliczki

Fot.1. Budynek przy ul. Rynek 1, „Stary Ratusz” przeznaczony do przebudowy wraz z przystosowaniem go do funkcji gospodarczych, szkoleniowych i społecznych

Fot.2. Parter budynku przeznaczonego do rewitalizacji

Fot. 3. Wnętrze budynku przeznaczonego do rewitalizacji

Fot. 4. Budynek mieszkalno-gospodarczy wymagający przebudowy wraz z termomodernizacją.

Fot. 5. Budynek mieszkalno-gospodarczy wymagający przebudowy wraz z termomodernizacją.

II Osiedle przy ulicy Objezdnej

Fot.6. Budynek mieszkalny objęty Programem Rewitalizacji wymagający przebudowy wraz z termomodernizacją.

Fot.7. Budynek mieszkalny objęty Programem Rewitalizacji wymagający przebudowy wraz z termomodernizacją.

Fot. 8. Stan dróg na terenie Osiedla przy ulicy Objezdnej.

Fot.9. Jeden z budynków mieszkalnych Osiedla przy ulicy Objezdnej

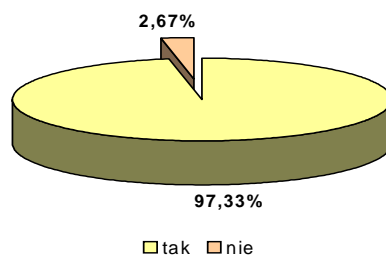

Wybór Rynku i okolicznych uliczek jako obszaru rewitalizacji ma także poparcie społeczne, które wynika między innymi z przeprowadzonych ankiet.

Ankieta została opracowana na potrzeby Lokalnego Programu Rewitalizacji i rozprawdzona wśród mieszkańców Radziejowa. Można ją było pobrać ze strony internetowej www.umradziejow.pl. Urząd Miasta otrzymał 112 wypełnionych ankiet, dzięki którym można poznać zdanie mieszkańców w kwestii rewitalizacji, które ma pozwolić na sformułowanie programu możliwie bliskiego ich oczekiwaniom. Wyniki ankiet są zaprezentowane poniżej, a odpowiedzi podane w procentach.

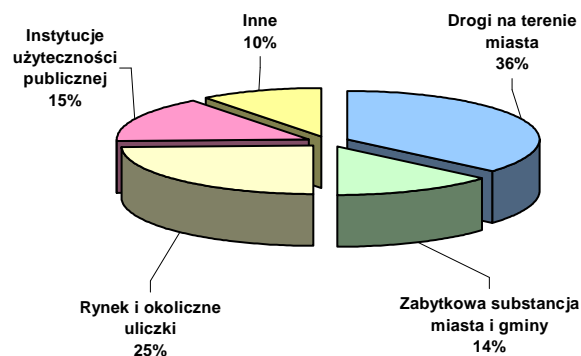
Należy jednak nadmienić, że poniżej zanalizowane ankiety są dość ogólne i trzeba brać pod uwagę subiektywny charakter odpowiedzi.

Wykres nr 1. Czy Pana(i) zdaniem potrzebny jest program ożywienia gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego w postaci Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Radziejowa?

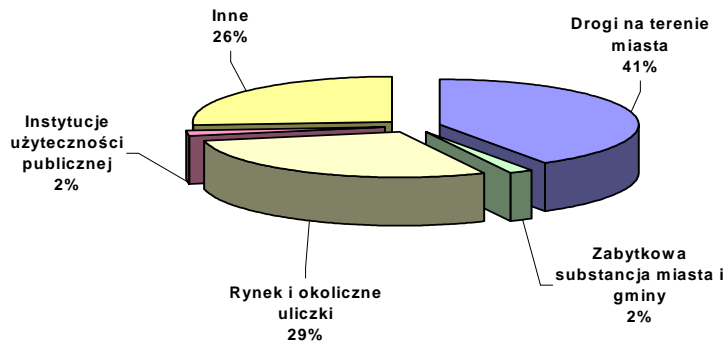
Z powyższego wynika, iż prawie wszyscy ankietowani opowiedzieli się za koniecznością opracowania programu ożywienia miasta Radziejów.

Wykres nr 2. Proszę wskazać, który obszar miasta Pana(i) zdaniem powinien być poddany procesowi rewitalizacji (można wskazać kilka terenów).

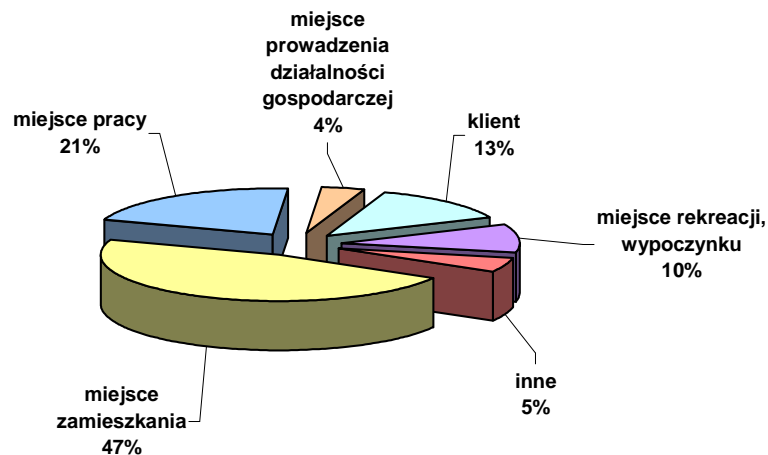
Według mieszkańców Radziejowa, drogi na terenie miasta w największym stopniu wymagają rewitalizacji - ponad jedna trzecia ankietowanych tak zasugerowała. Co czwarty ankietowany wskazał także na konieczność rewitalizacji Rynku i okolicznych uliczek.

Wykres nr 3. Proszę podać jeden teren, który Pana(i) zdaniem powinien być poddany rewitalizacji w pierwszej kolejności.

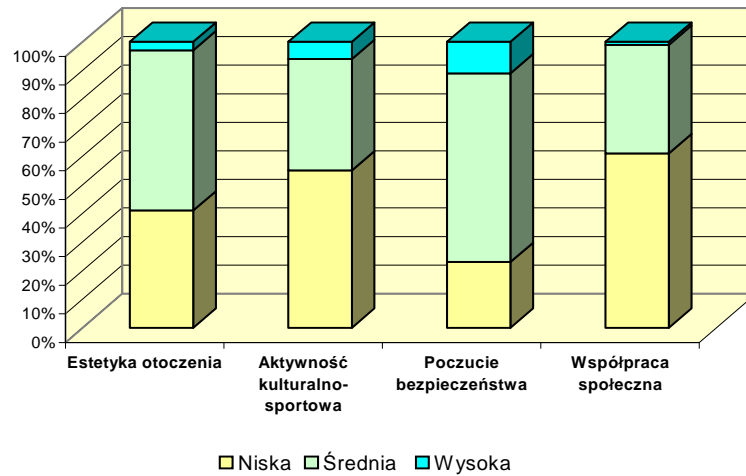
Wskazane w Wykresie nr 2 obszary wymagające wsparcia w postaci rewitalizacji zostały także określone przez mieszkańców jako obszary, które powinny być rewitalizowane w pierwszej kolejności (są to drogi w Radziejowie oraz Rynek wraz z przyległymi uliczkami).

Wykres nr 4. Proszę podać Pana(i) związek z tym terenem (można wskazać kilka odpowiedzi).

Prawie połowa ankietowanych wskazała obszar, na którym konieczne są działania rewitalizacyjne, jako związany z miejscem zamieszkania. Co piąty pytany opowiedział się za rewitalizacją obszaru, który związany jest z jego miejscem pracy. Istotne okazało się także miejsce współpracy z klientem oraz obszar związany z miejscem rekreacji i wypoczynku.

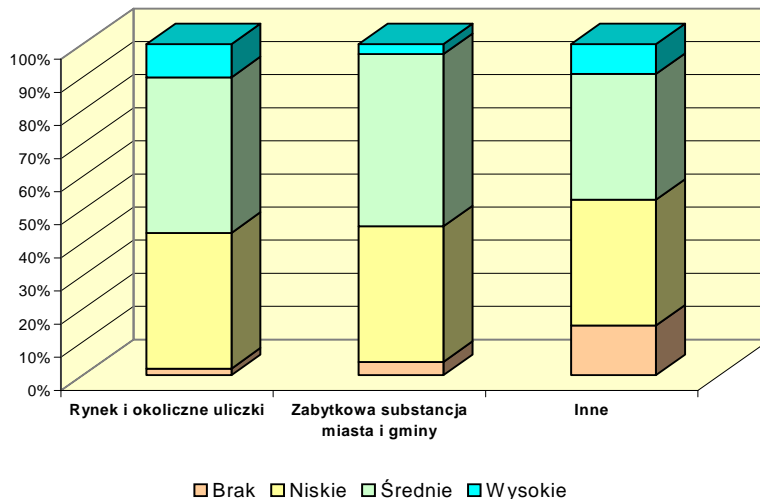
Wykres nr 5. Proszę ocenić wymienione elementy związane z jakością życia na wskazanym przez Pana(nią) obszarze rewitalizacji.

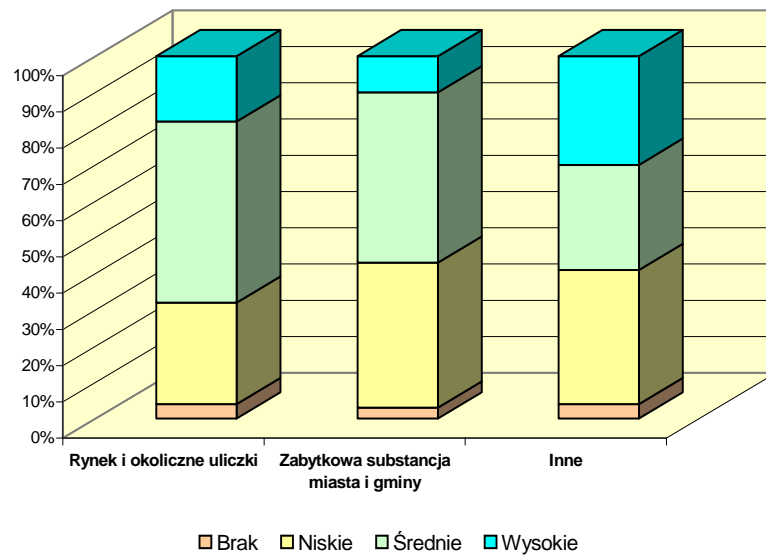
Na wskazanych przez ankietowanych obszarach nisko oceniona została przede wszystkim współpraca społeczna oraz aktywność kulturalno-sportowa. Estetyka otoczenia obszarów została oceniona głównie na poziomie średnim, choć wielu mieszkańców wskazało na zaniedbania w tej dziedzinie. Poczucie bezpieczeństwa zostało określone przeciętnie (niewielki jednak odsetek ankietowanych czuje się w pełni bezpiecznie).

Wykres nr 6. Jakie problemy Pana(i) zdaniem występują na wybranym przez Pana(ią) obszarze?

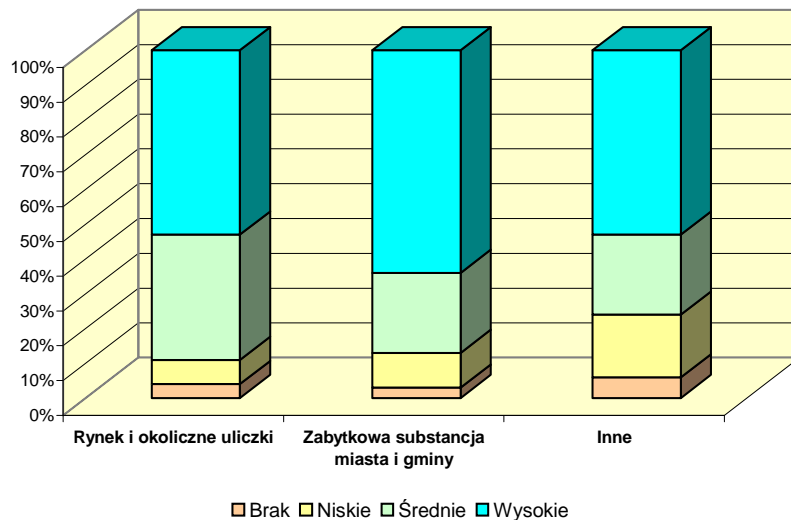
Przestępczość

Ankietowani ocenili, iż obszar, na którym dużym problemem jest przestępczość to: Rynek okoliczne uliczki. Należy jednak nadmienić, że bardzo niewielu ankietowanych stwierdziło, że na obszarach rewitalizowanych nie ma problemu przestępczości.

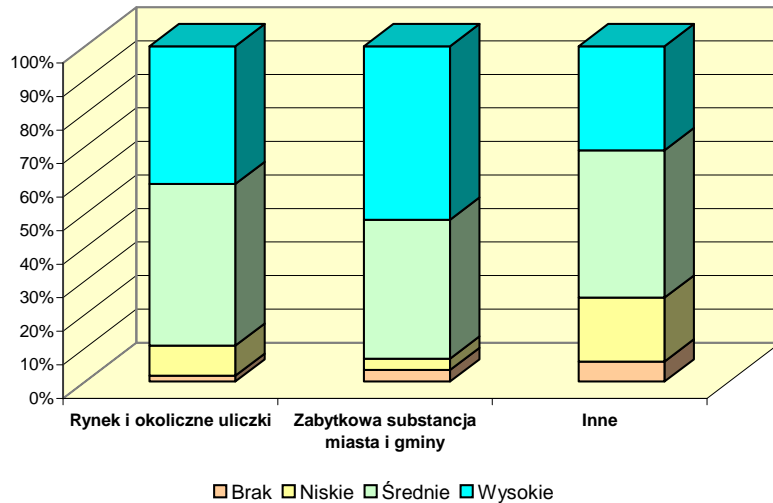
Przestępczość młodocianych

Mieszkańcy wskazali także, jako duży problem miasta, przestępczość młodocianych. Podobnie jak w poprzednim pytaniu, większość wskazała na Rynek i okoliczne uliczki jako najbardziej zagrożone przestępczością młodocianych.

Bezrobocie

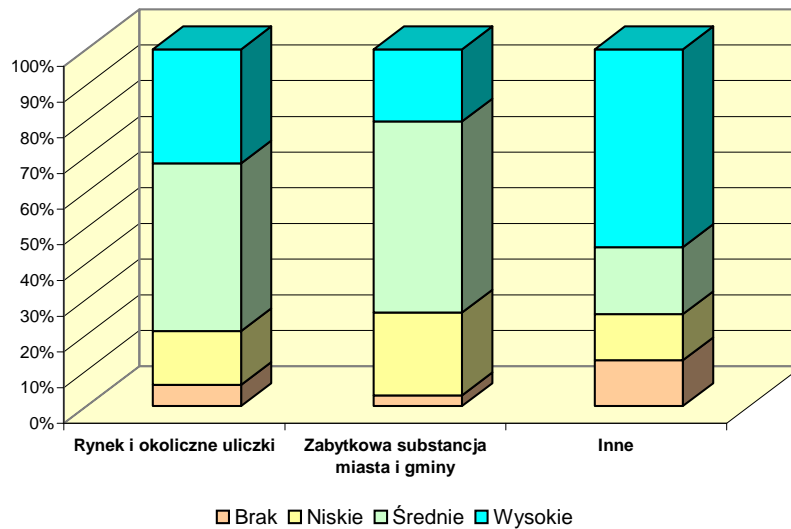
Bezrobocie jest ogromnym problemem na terenie miasta Radziejów. W każdym ze wskazanych obszarów ankietowani zakwalifikowali je jako bardzo duży problem - przeważnie ponad połowa stwierdziła, iż bezrobocie we wskazanych obszarach jest wysokie (szczególnie wysokie - w zabytkowej części miasta i gminy).

Bieda

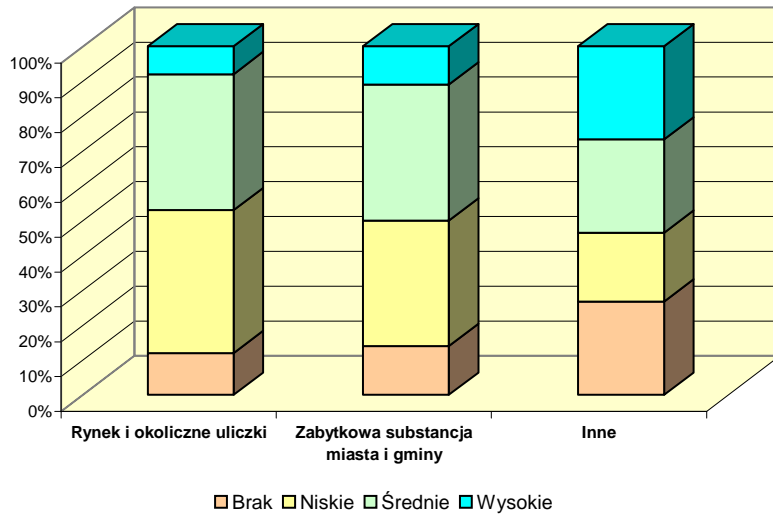

Bieda również stanowi bardzo poważny problem w mieście Radziejów. Nie ma obszaru, w którym, wg znacznej części ankietowanych, nie istnieje problem biedy. Bieda stanowi największy problem w zabytkowej części miasta i gminy (czyli tam, gdzie także bezrobocie jest ogromnym problemem).

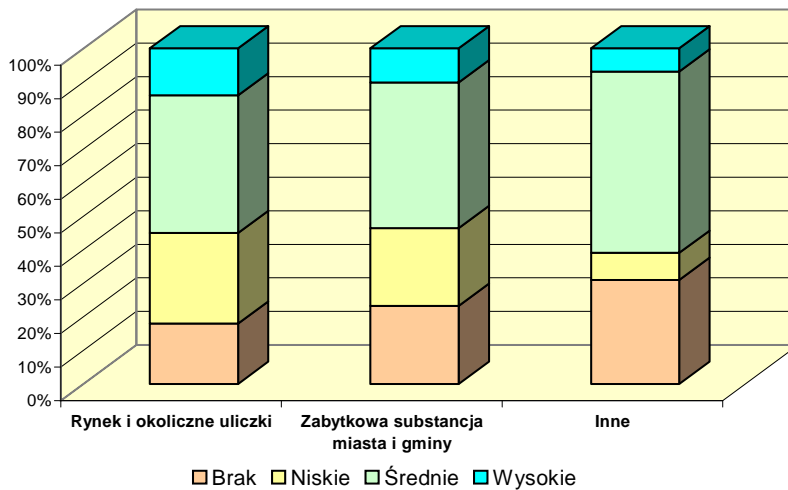
Alkoholizm

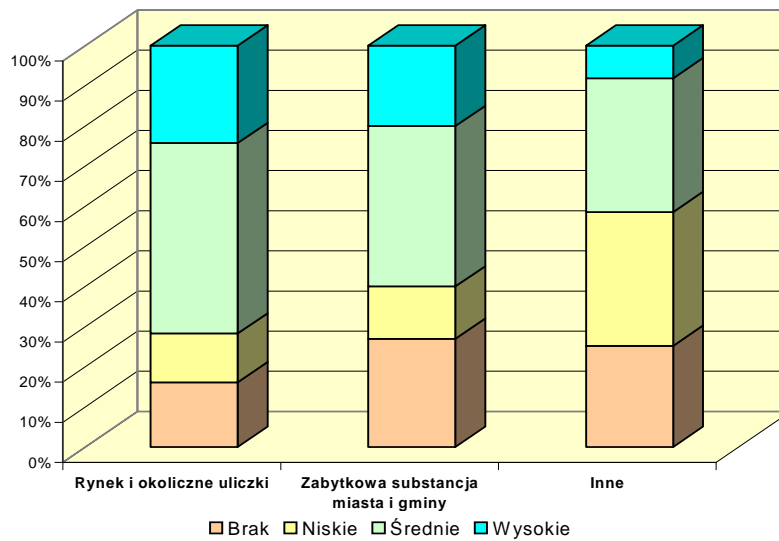
Alkoholizm jest również zdiagnozowany jako duży problem mieszkańców Radziejowa, jednak, co wynika z wykresu, ankietowani wskazali na obszary inne niż przedstawione w ankiecie. Można wnioskować, iż wskazywali na własne środowiska sąsiedzkie, gdzie obserwują problem alkoholizmu.

Przemoc w rodzinie

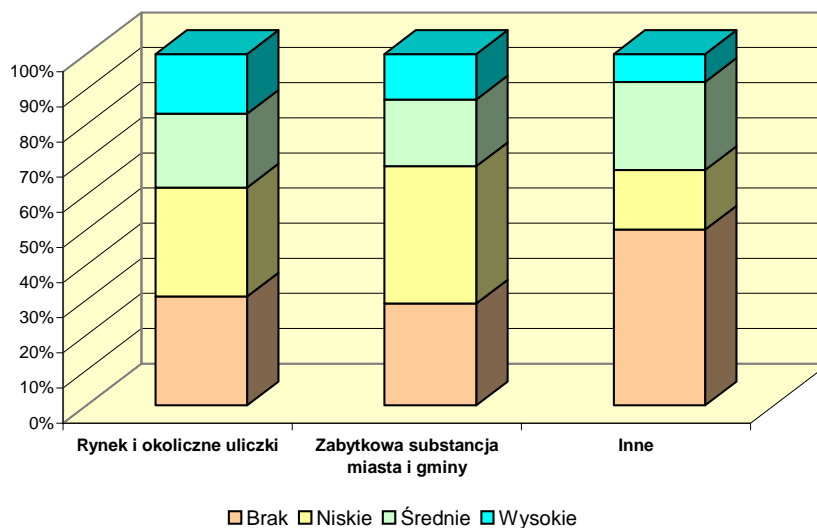
Przemoc w rodzinie została określona bardzo różnie. Większość ankietowanych stwierdziła, iż problem przemocy w rodzinie osiąga poziom niski lub średni. Jednak, tak jak w poprzednim pytaniu, można wnioskować, iż takie problemy, można zaobserwować w społeczeństwach sąsiedzkich i nie są one związane szczególnie z którymś wskazanym obszarem.

Narkomania

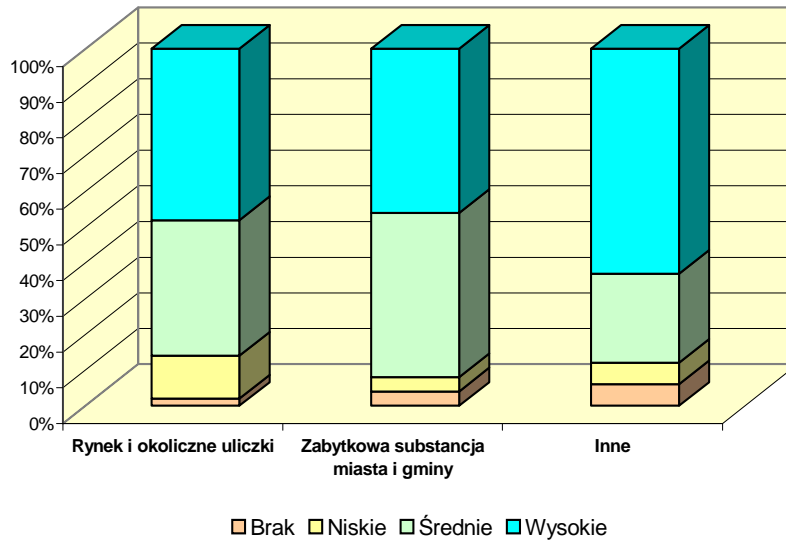
Okolo połowa ankietowanych stwierdziła, iż problem narkomani w co najmniej średnim stopniu dotyczy każdego ze wskazanych obszarów wymagających rewitalizacji. Na obszarze Rynku i okolicznych uliczek problem narkomani w wysokim stopniu zaobserwowało ok. 10% badanych.

Utrudniony dostęp do dobrych szkół

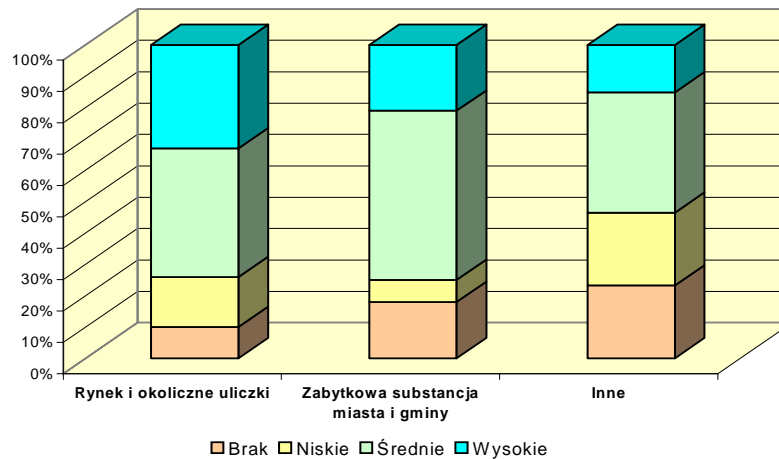
Ankietowani ocenili, iż najbardziej utrudniony dostęp do dobrych szkół mają mieszkańcy Rynku i okolicznych uliczek. Jest to także spory problem zabytkowej substancji miasta i gminy. Można z powyższego wnioskować, iż ankietowani łączyli utrudniony dostęp do dobrych szkół z niskim poziomem wykształcenia mieszkańców na powyższych obszarach.

Brak podstawowych mediów

Podobnie jak w poprzednim pytaniu problem braku podstawowych mediów nie jest wysoki w Radziejowie. Jednakże najwięcej wskazań świadczących o wysokim poziomie tego problemu ankietowani przyporządkowali Rynkowi i okolicznym uliczkom.

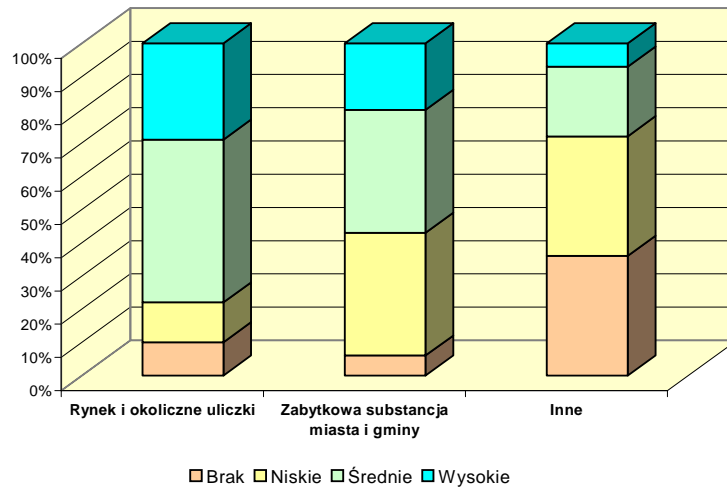
Stan dróg

Ankietowani wskazali, że stan dróg jest bardzo dużym problemem w Radziejowie. Około 50% wskazań w każdej ze sfer odnosi się do wysokiego poziomu tego problemu.

Połączenia komunikacyjne, ilość dróg

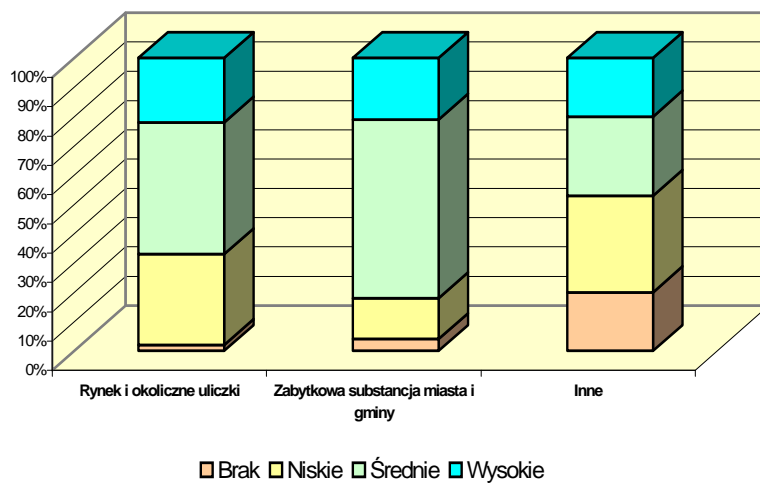
Około połowa ankietowanych stwierdziła, iż problem połączeń komunikacyjnych oraz ilości dróg w co najmniej średnim stopniu dotyczy każdego ze wskazanych obszarów wymagających rewitalizacji. Na obszarze Rynku i okolicznych uliczek problem narkomani w wysokim stopniu zaobserwowało ok. 30% badanych.

Stan zabytków

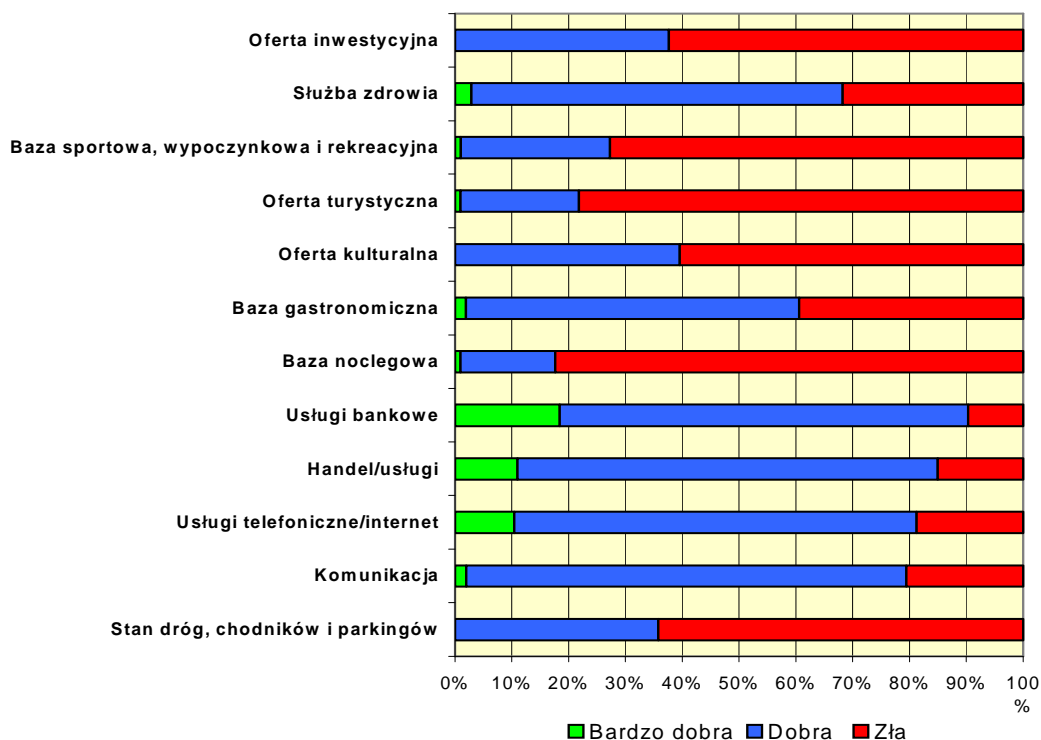
Ankietowani ocenili, iż stan zabytków stanowi największy problem na terenie Rynku i okolicznych uliczek. Jest to także spory problem zabytkowej substancji miasta i gminy. W tej kwestii przeważały wskazania średniego stopnia ważności tego problemu.

Zanieczyszczenie środowiska

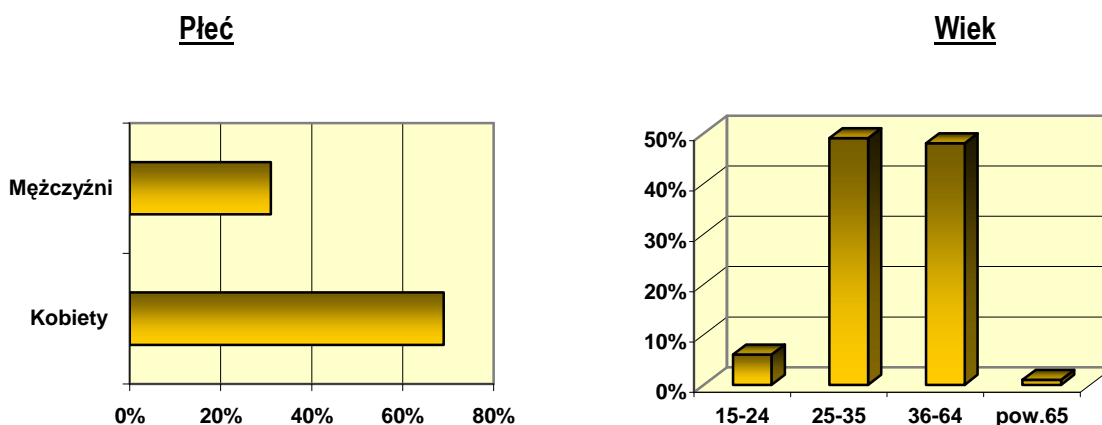
Zanieczyszczenie środowiska stanowi dość duży problem w Radziejowie. W każdym ze wskazanych obszarów, w około 50%, ankietowani zakwalifikowali je jako średni problem, natomiast jako wysoki problem w około 20%. Na obszarze Rynku i okolicznych uliczek problem zanieczyszczenia środowiska w wysokim stopniu zaobserwowało ok. 30% badanych.

Wykres nr 7. Proszę ocenić poziom działania wymienionych podmiotów w wybranym obszarze.

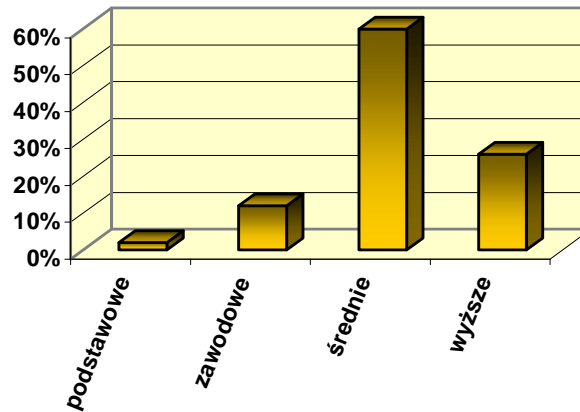
Powyższy wykres obrazuje poziom działania różnych sfer na Rynku i okolicznych uliczkach. Najgorsza sytuacja ma miejsce w kwestii oferty inwestycyjnej, bazy sportowej, wypoczynkowej i rekreacyjnej, oferty turystycznej, bazy noclegowej, stanu dróg, chodników i parkingów. Bardzo dobrze zostały ocenione usługi bankowe (20%), handel i usługi. W większości jednak ankieterzy ocenili owe sfery działalności jako dobre.

Wykres nr 8. – Dane osoby udzielającej odpowiedzi (podanie danych nie jest obowiązkowe).

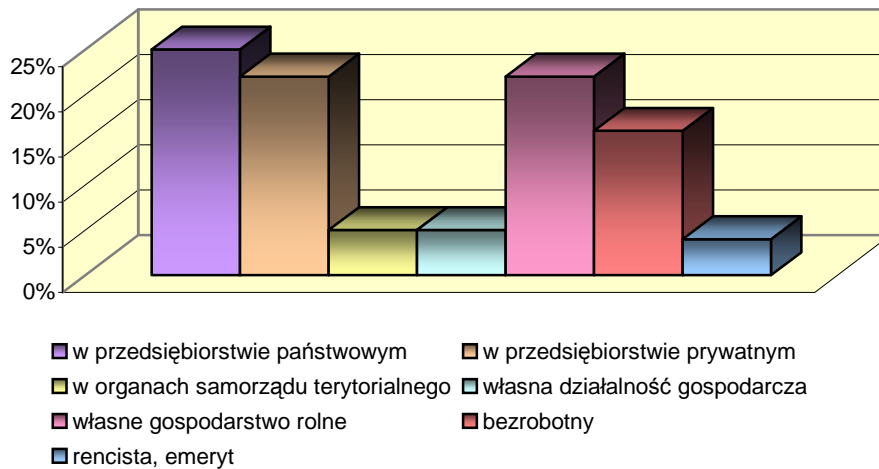
Wśród ankietowanych mężczyźni stanowili około 30%, kobiety około 70%. W zdecydowanej większości były to osoby w wieku 25-64. Zaledwie 5% osób stanowiły osoby wieku 15-24 lata, jedynie 2-3% stanowiły osoby w wieku powyżej 65 r. ż.

Wykształcenie

Ponad 60% ankietowanych stanowiły osoby z wykształceniem średnim, kolejno około 25% z wykształceniem wyższym. Jedynie niewiele ponad 10% to osoby z wykształceniem zawodowym i niższym.

Zatrudnienie

Ankietowani w większości to pracownicy przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstw prywatnych oraz właściciele gospodarstw rolnych. Jedynie około 15% stanowili bezrobotni.

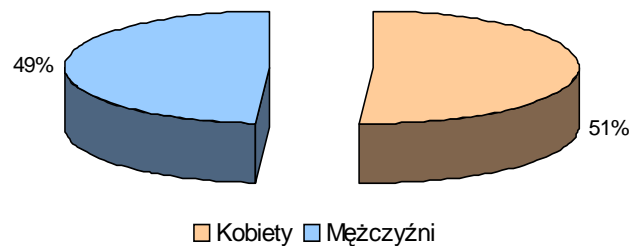
Oprócz ankiet przeprowadzonych na terenie całego miasta, przebadano również część mieszkańców na obszarach przeznaczonych do rewitalizacji. Dzięki temu uzyskano szczegółowe informacje dotyczące mieszkańców oraz lokali, które zamieszkują. Ponadto poznano ich opinie związane z kwestią bezpieczeństwa.

Przebadano opinię 61 osób zamieszkujących obszar Rynku i okolicznych ulic, a także 111 osób z osiedla przy ulicy Objezdnej. Nie istniała możliwość przeprowadzenia ankiet wśród wszystkich mieszkańców tych obszarów, ponieważ nie wszyscy byli dostępni podczas badania opinii, a także nie wszyscy wyrazili zgodę na wzięcie udziału w ankiecie.

Prezentowane poniżej dane w formie graficznej mają charakter szacunkowy, zostały obliczone poprzez uogólnienie wyników badań z próby na całą populację, rozumianą jako ogół mieszkańców danego obszaru przeznaczonego do rewitalizacji.

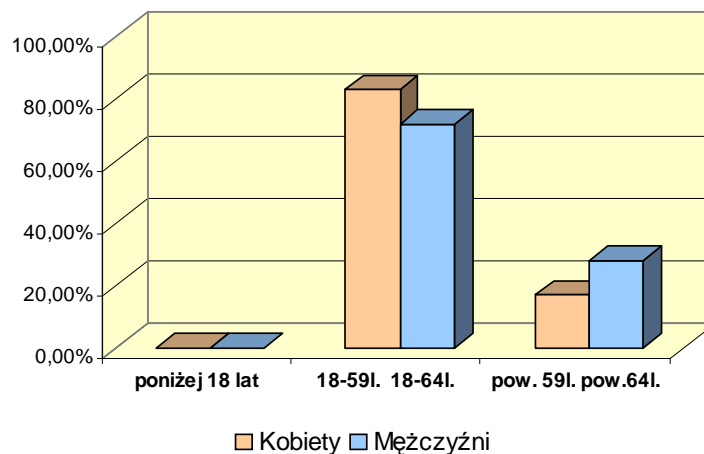
Jako pierwsza prezentowana jest charakterystyka obszaru - **I Rynek i okoliczne uliczki**.

Wykres nr 9. Płeć respondenta

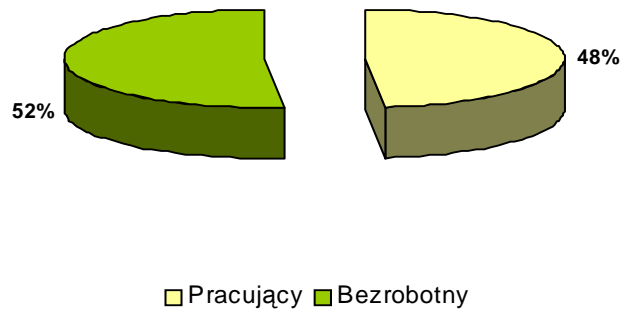
Mieszkańcy Rynku i okolicznych uliczek to w 51% kobiety i w 49% mężczyźni. Podobnie jak w całym mieście, na tym obszarze również liczba kobiet przewyższa liczbę mężczyzn.

Wykres nr 10. Wiek respondenta z podziałem na płeć

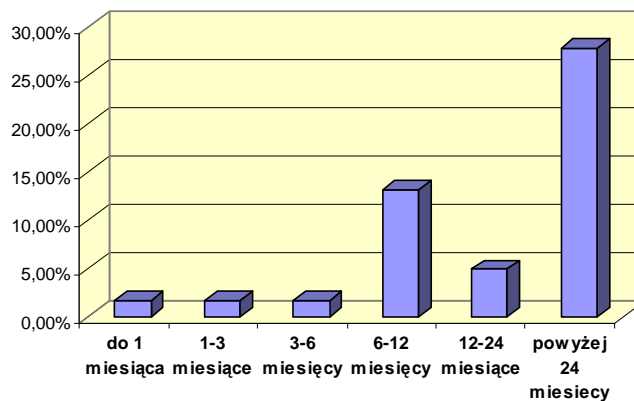
Ankietowani to w zdecydowanej większości osoby w wieku produkcyjnym, zarówno w przypadku mężczyzn jak i kobiet. Osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły zaledwie ok. 18% (kobiety) i ok. 22% (mężczyźni).

Wykres nr 11. Zatrudnienie

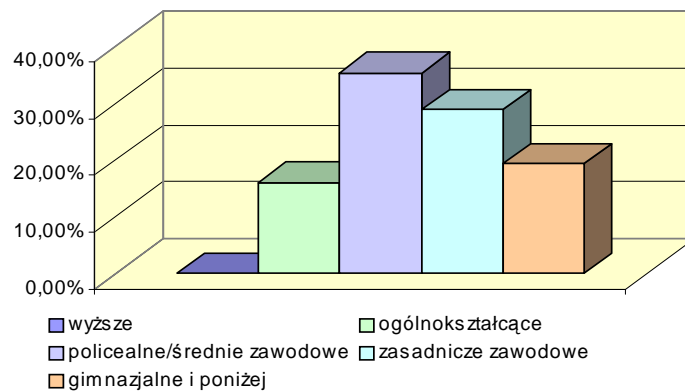

Według odpowiedzi ankietowanych, aż 52% pytanym mieszkańców Rynku i okolicznych uliczek stanowiły osoby bezrobotne. Tak wysoki odsetek osób pozbawionych pracy wynika między innymi z faktu, iż są to dane ankietowe, które mają charakter szacunkowy.

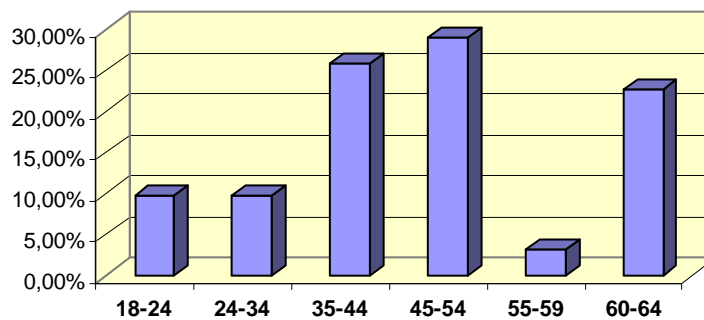
Wykres nr 12. Czas pozostawania bez pracy.

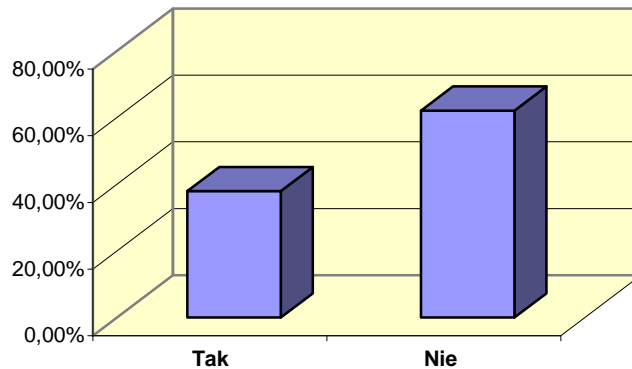
Bezrobocie wśród mieszkańców Rynku i okolicznych uliczek, w dużym stopniu, ma charakter długotrwały, gdyż prawie 30% bezrobotnych, pozostaje bez pracy ponad rok. Natomiast występuje bardzo niski odsetek osób (około 8%), które pozostają krótko bez pracy od 1 do 6 miesięcy.

Wykres nr 13. Wykształcenie osoby bezrobotnej

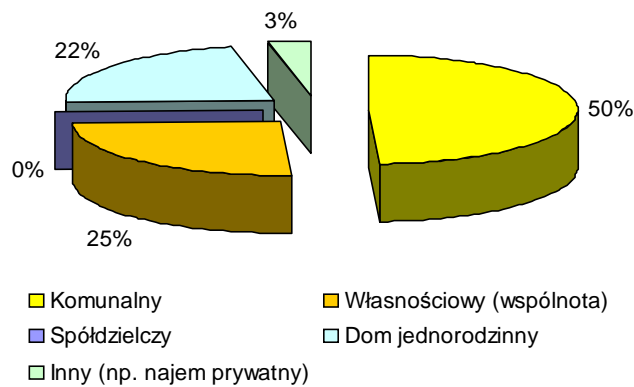
Największa liczba bezrobotnych posiada wykształcenie policealne, średnie zawodowe i zasadnicze zawodowe. Dość dużo osób nie posiadających pracy ma zaledwie wykształcenie gimnazjalne i poniżej – około 18%.

Wykres nr 14. Wiek osób bezrobotnych

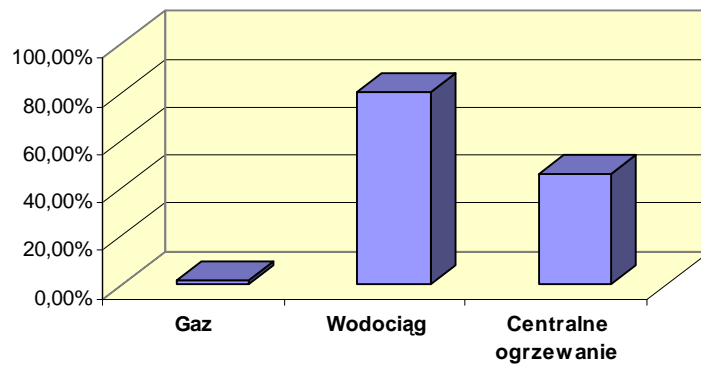
Bezrobocie dotyka przede wszystkim osoby w wieku w wieku 35-54 lat, stanowią oni prawie 50% wszystkich bezrobotnych tego obszaru. Istotnym problemem na tym obszarze jest także duży udział osób młodych, od 18 do 34 lat, ich udział wśród bezrobotnych wynosi około 40%.

Wykres nr 15. Czy jest Pan/Pani zainteresowany(a) szkoleniami dającymi nowe kwalifikacje zawodowe?

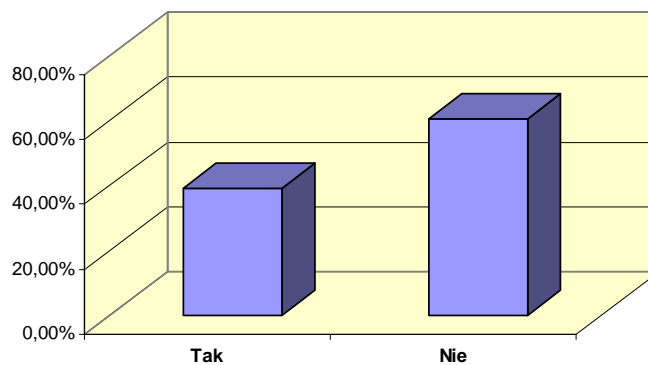
Spośród badanych mieszkańców Rynku i okolicznych uliczek prawie 40% jest zainteresowanych szkoleniami dającymi nowe kwalifikacje zawodowe.

Wykres 16. Typ zajmowanego lokalu przez mieszkańców Rynku i okolicznych uliczek

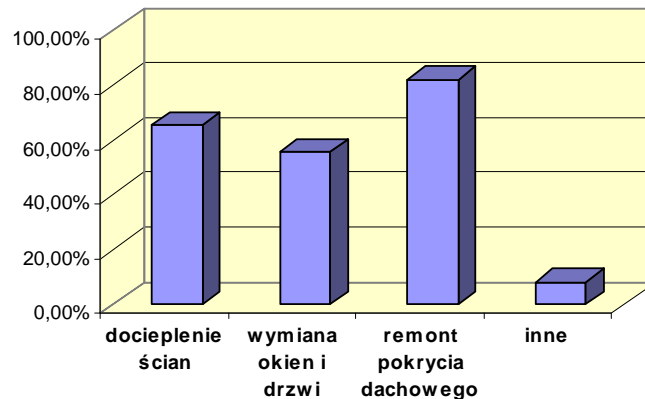
Spośród ankietowanych - 50% zamieszkuje mieszkania spółdzielcze, 25% mieszkania własnościowe i około 22% dom jednorodzinny. Żadna z badanych osób nie zamieszkiwała lokalu spółdzielczego.

Wykres nr 17. Wyposażenie lokalu w gaz, wodociąg i centralne ogrzewanie.

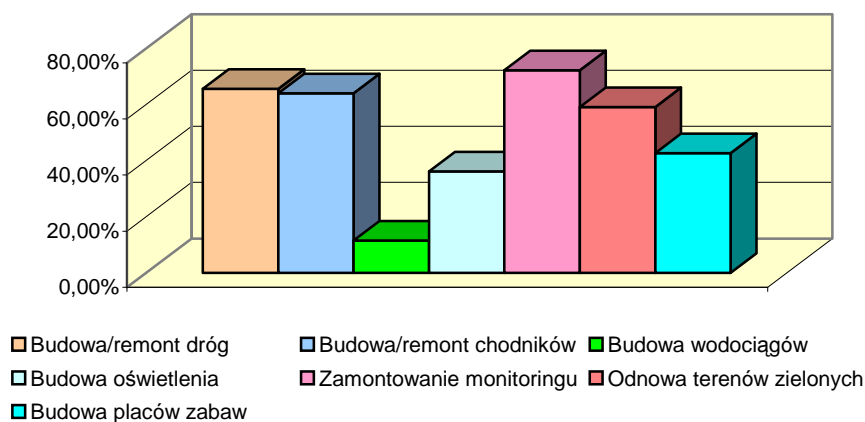
Na Rynku i okolicznych uliczkach, wśród badanych mieszkańców tego terenu, wyposażenie lokalu w wodociąg posiada około 80%, zaś centralne ogrzewanie około 40%. Natomiast żaden z lokali na tym obszarze nie jest podłączony do gazu z sieci.

Wykres nr 18. Czy budynek, w którym znajduje się lokal mieszkalny był termomodernizowany?

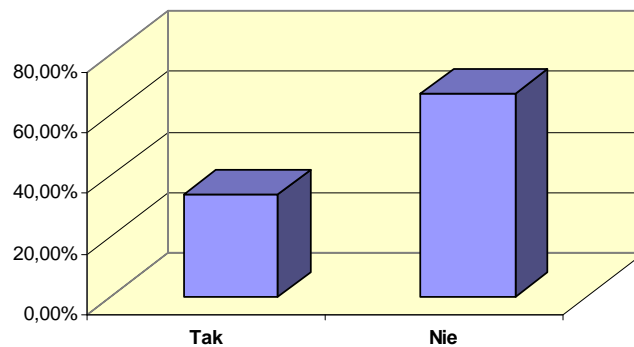
Ankietowani wskazali, że około 60% zamieszkiwanych przez nich lokali nie było poddanych termomodernizacji. Potwierdza to potrzebę przeprowadzenia działań termomodernizacyjnych, w ramach rewitalizacji Radziejowa.

Wykres nr 19. Pożądane formy remontu

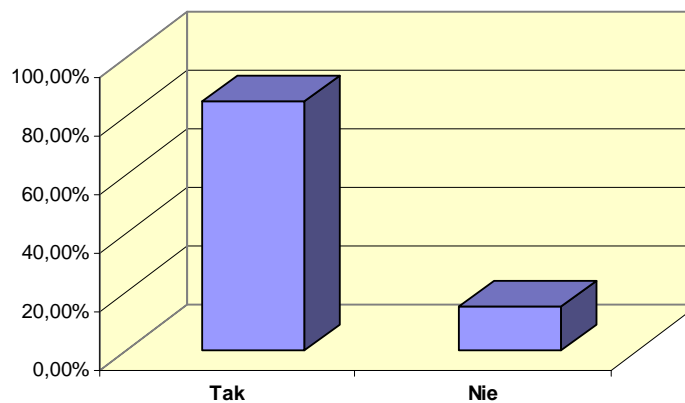
Ankietowani mieszkańcy Rynku i okolicznych uliczek, którzy widzą potrzebę remontu zamieszkiwanego lokalu, w zdecydowanej większości, uważają, że remontu wymaga pokrycie dachowe – 80%, docieplenie ścian – ponad 60%, wymiana okien i drzwi – około 50%.

Wykres nr 20. Jakie według Pana/Pani inwestycje należy wykonać w pobliżu miejsca zamieszkania?

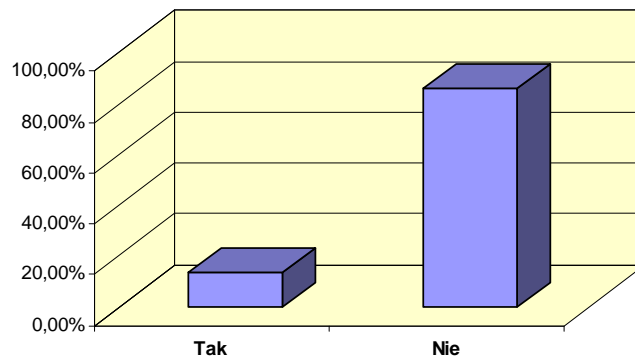
Ponad 60% badanych mieszkańców wskazuje na potrzebę zamontowania systemu monitoringu ulicznego w Radziejowie, następnie wskazywane były: budowa/remont dróg i chodników, odnowa terenów zielonych, budowa placów zabaw, budowa oświetlenia i budowa wodociągu.

Wykres nr 21. Czy czuje się Pan/Pani bezpiecznie w miejscu swojego zamieszkania?

W kwestii bezpieczeństwa mieszkańcy Rynku w zdecydowanej większości nie czują się bezpiecznie, taką opinię wyraziło 60% badanych.

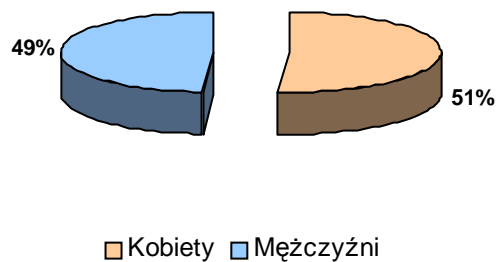
Wykres nr 22. Czy według Pana/Pani wybudowanie infrastruktury technicznej (dróg, chodników, oświetlenia, monitoringu, kanalizacji) oraz zmniejszenie stopy bezrobocia wpłynie pozytywnie na zmniejszenie zjawisk patologicznych?

Zdecydowana większość ankietowanych popiera inwestycje w infrastrukturę techniczną, jako że widzą w nich szansę na zmniejszenie stopy bezrobocia i zjawisk patologicznych.

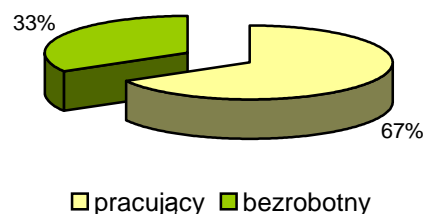
Wykres nr 23. Czy ilość patroli policyjnych jest wystarczająca?

Ankietowani prawie jednogłośnie stwierdzili, iż liczba patroli policyjnych jest niewystarczająca. Zwiększenie ich liczby wpłynęłoby na poprawę bezpieczeństwa i zmniejszenie przestępczości.

Wyniki badań ankietowych dla obszaru II - **Osiedla przy ulicy Objezdnej** - przedstawiają się następująco:

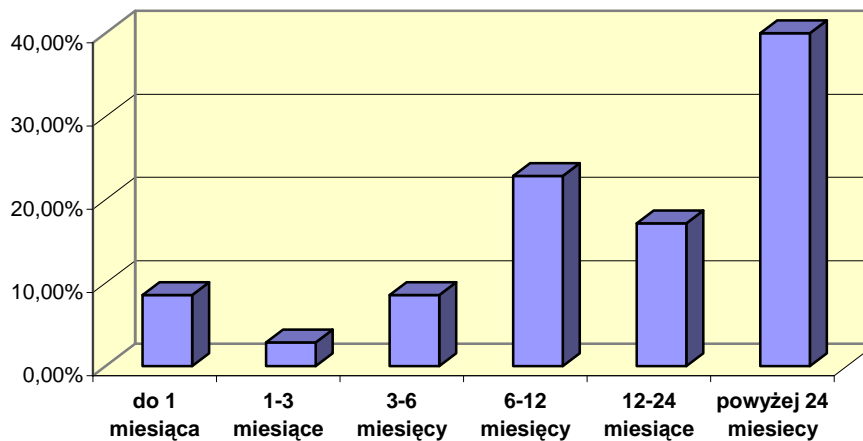
Wykres nr 27. Płeć mieszkańców Osiedla przy ulicy Objezdnej

Mieszkańcy Osiedla przy ulicy Objezdnej to w 51% kobiety i w 49% mężczyźni. Podobnie jak w całym mieście, na tym obszarze również liczba kobiet przewyższa liczbę mężczyzn.

Wykres nr 29. Zatrudnienie

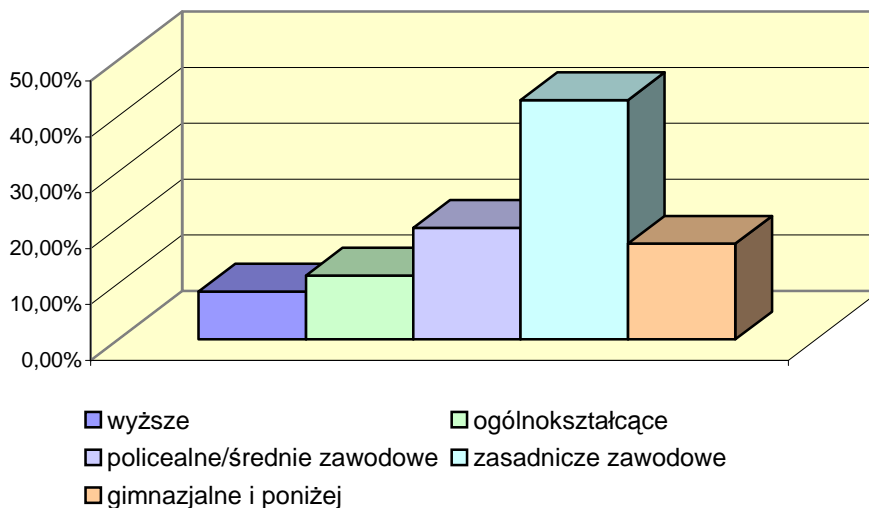
Według odpowiedzi ankietowanych, aż 67% pytanym mieszkańców osiedla przy ulicy Objezdnej stanowiły osoby bezrobotne. Tak wysoki odsetek osób pozbawionych pracy wynika między innymi z faktu, iż są to dane ankietowe, które mają charakter szacunkowy.

Wykres nr 30. Czas pozostawania bez pracy

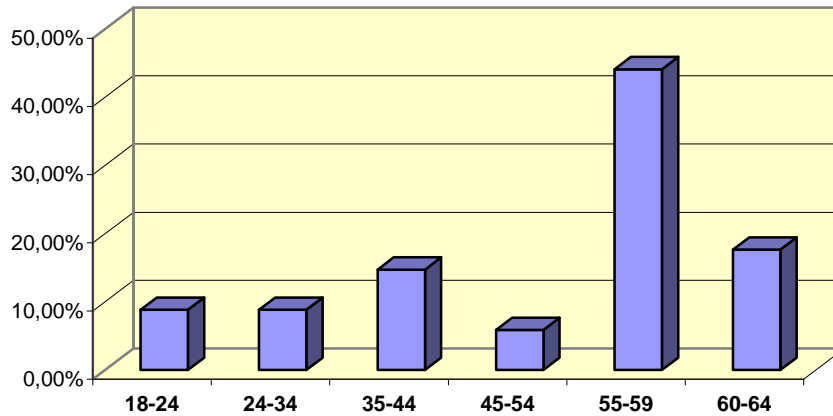

Bezrobocie wśród mieszkańców osiedla przy ulicy Objezdnej, w dużym stopniu, ma charakter długotrwały, gdyż prawie 40% bezrobotnych, pozostaje bez pracy ponad rok. Natomiast występuje bardzo niski odsetek osób (około 10%), które pozostają krótko bez pracy od 1 do 6 miesięcy.

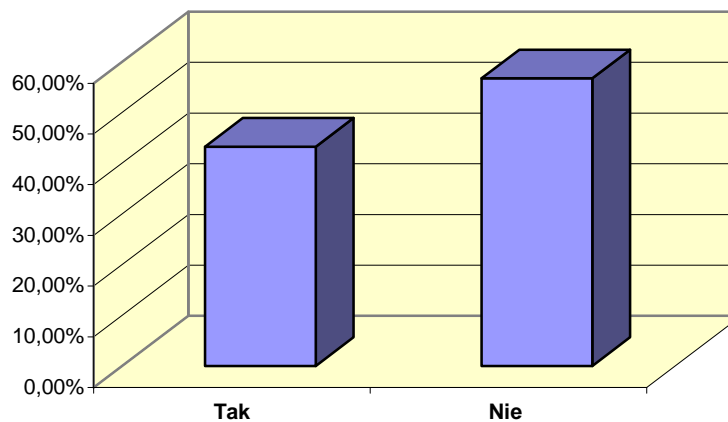
Wykres nr 31. Wykształcenie osób bezrobotnych

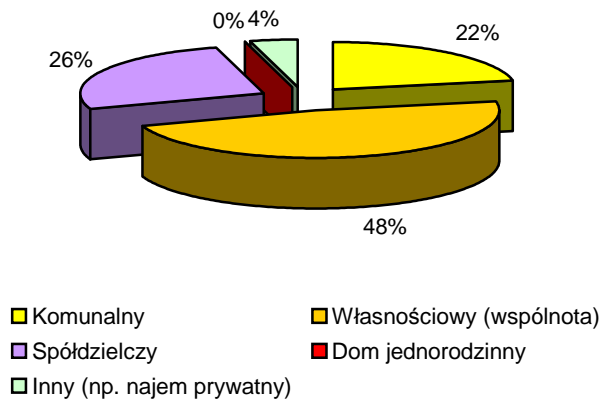
Największa liczba bezrobotnych posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe. Dość dużo osób nie posiadających pracy ma zaledwie wykształcenie gimnazjalne i poniżej – około 15%. Najmniej bezrobotnych mieszkańców osiedla przy ulicy Objezdnej ma wykształcenie wyższe i ogólnokształcące.

Wykres nr 32. Wiek osób bezrobotnych

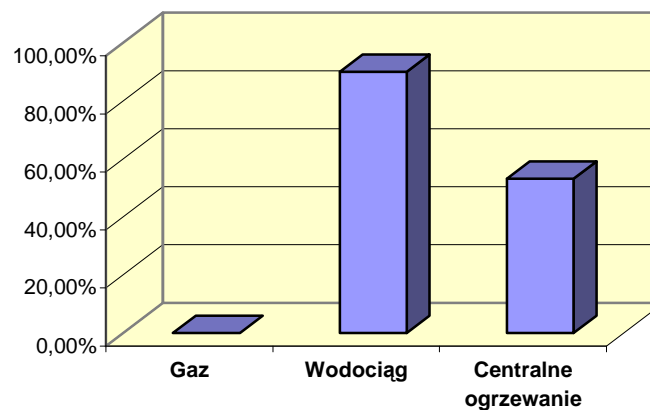
Bezrobocie dotyka przede wszystkim osoby w wieku w wieku 55-59 lat, stanowią oni prawie 50% wszystkich bezrobotnych tego obszaru. Istotnym problemem na tym obszarze jest także duży udział osób młodych, od 18 do 44 lat, ich udział wśród bezrobotnych wynosi około 30%.

Wykres nr 33. Czy jest Pan/Pani zainteresowany(a) szkoleniami dającymi nowe kwalifikacje zawodowe?

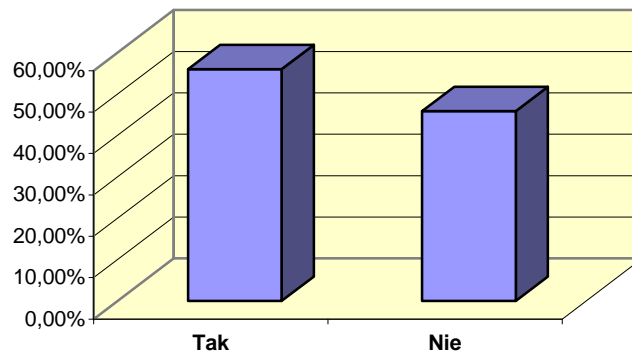
Spośród badanych mieszkańców osiedla przy ulicy Objezdnej prawie 40% jest zainteresowanych szkoleniami dającymi nowe kwalifikacje zawodowe.

Wykres nr 34. Typ zajmowanego lokalu

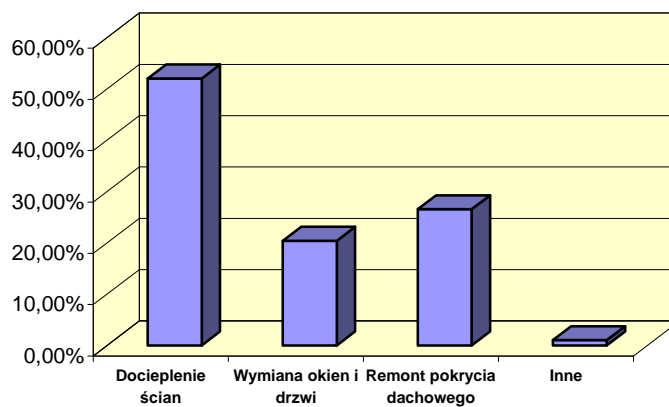
Spośród ankietowanych - 48% zamieszkuje mieszkania własnościowe, 26% mieszkania spółdzielcze i około 22 % mieszkania komunalne.

Wykres nr 35. Wyposażenie lokalu w gaz, wodociąg i centralne ogrzewanie

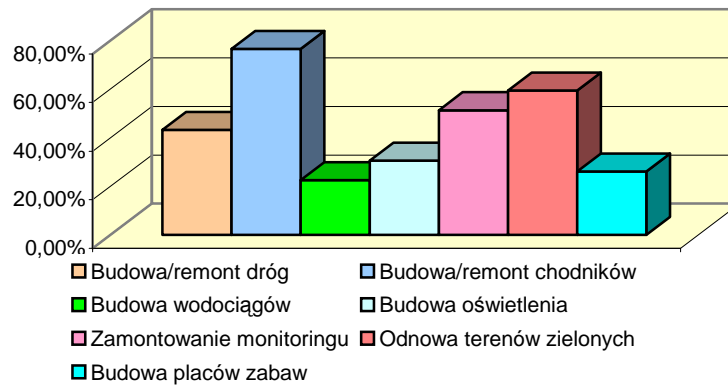
Na osiedlu przy ulicy Objezdnej, wśród badanych mieszkańców tego terenu, wyposażenie lokalu w wodociąg posiada około 80%, zaś centralne ogrzewanie około 40%. Natomiast żaden z lokali na tym obszarze nie jest podłączony do gazu z sieci.

Wykres nr 36. Czy budynek, w którym znajduje się lokal mieszkalny był termomodernizowany?

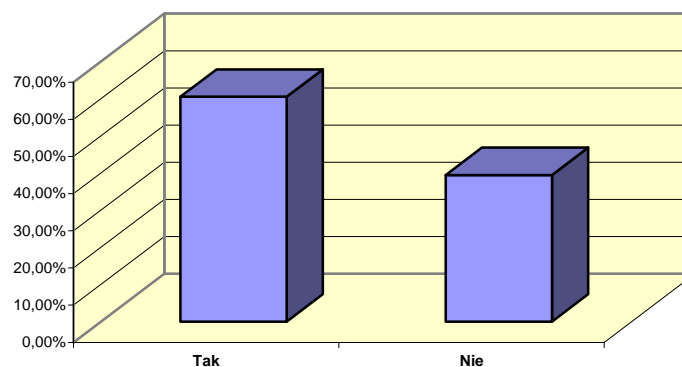
Ankietowani wskazali, że około 40% zamieszkiwanych przez nich lokali nie było poddanych termomodernizacji. Potwierdza to potrzebę przeprowadzenia działań termomodernizacyjnych, w ramach rewitalizacji Radziejowa.

Wykres nr 37. Pożądane formy remontu

Ankietowani mieszkańcy osiedla przy ulicy Objezdnej, którzy widzą potrzebę remontu zamieszkiwanego lokalu, w zdecydowanej większości, uważają, że remontu wymaga docieplenie ścian – 50%, pokrycie dachowe – 25%, wymiana okien i drzwi – około 18%.

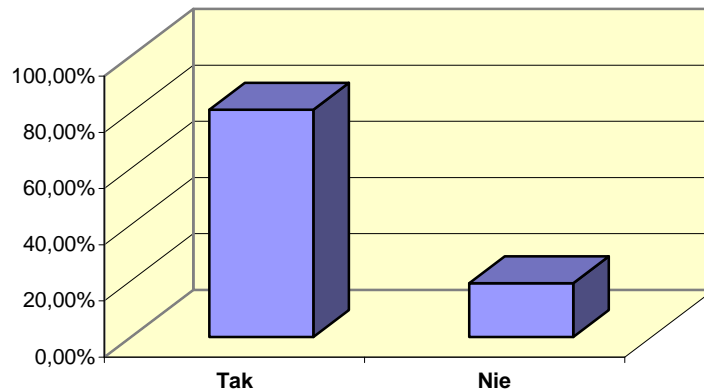
Wykres nr 38. Jakie według Pana/Pani inwestycje należy wykonać w pobliżu miejsca zamieszkania?

Około 70% badanych mieszkańców wskazuje na potrzebę budowy/remontu chodników na terenie osiedla przy ulicy Objezdnej, następnie wskazywane były: odnowa terenów zielonych, zamontowanie monitoringu, budowa/remont dróg, budowa oświetlenia, udowa placów zabaw i budowa wodociągu.

Wykres nr 39. Czy czuje się Pan/Pani bezpiecznie w miejscu swojego zamieszkania?

W kwestii bezpieczeństwa mieszkańcy osiedla przy ulicy Objezdnej w ponad 30% nie czują się bezpiecznie. Zainstalowanie monitoringu w ramach rewitalizacji Radziejowa wpisuje się w potrzeby mieszkańców osiedla.

Wykres nr 40. Czy według Pana/Pani wybudowanie infrastruktury technicznej (dróg, chodników, oświetlenia, monitoringu, kanalizacji) oraz zmniejszenie stopy bezrobocia wpłynie pozytywnie na zmniejszenie zjawisk patologicznych?

Prawie 80% badanych uważa, że wybudowanie infrastruktury technicznej (dróg, chodników, oświetlenia, monitoringu, kanalizacji) oraz zmniejszenie stopy bezrobocia wpłynie pozytywnie na zmniejszenie zjawisk patologicznych.

Cele, jakie planuje się osiągnąć po zrealizowaniu określonych projektów, wpłyną na obszary, które wymagają rewitalizacji i w ten sposób pozwolą na wyprowadzenie obszarów z sytuacji kryzysowej.

Cele szczegółowe przedstawiają się następująco:

- rewaloryzacji obiektów o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym, znajdujących się na rewitalizowanym terenie oraz ich adaptację na cele gospodarcze, kulturalne i społecznej
- podniesienie wartości substancji miejskiej;
- poprawa jakości tkanki mieszkaniowej;
- poprawa estetyki miasta, jego atrakcyjności i wizerunku;
- aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych oraz młodzieży w wieku 15-25 lat zagrożonych wykluczeniem.

4. PLANOWANE DZIAŁANIA NA OBSZARACH WSPARCIA.

a) Kryteria wyboru projektów:

Wybór zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji na rewitalizowanym obszarze przeprowadzono w dwóch etapach:

Etap I – w oparciu o analizę mocnych i słabych stron według poniższych kryteriów:

Mocne strony

1. Sfinansowanie przedsięwzięcia jest realne
2. Przedsięwzięcie ma szansę wsparcia z funduszy UE
3. Przedsięwzięcie generuje nowe miejsca pracy
4. Przedsięwzięcie posiada znaczącą akceptację społeczną
5. Przedsięwzięcie dodatnio wpływa na ochronę środowiska
6. Przedsięwzięcie podnosi walory regionu
7. Przedsięwzięcie rozwiązuje istotne problemy społeczne

Słabe strony

1. Brak realnego projektu finansowego
2. Słabe dopasowanie do priorytetów funduszy strukturalnych
3. Mały wpływ na likwidację bezrobocia
4. Słaby wynik analizy finansowej przedsięwzięcia
5. Mały wpływ na rozwiązywanie problemów społecznych
6. Negatywne oddziaływanie na środowisko
7. Negatywna ocena społeczna przedsięwzięcia

Etap II - Do dalszej oceny dopuszczono wyłącznie projekty posiadające co najmniej neutralny wynik analizy mocnych i słabych stron.

Dla celów hierarchizacji zadań i potrzeb w zakresie inwestycji wprowadzono kwantyfikację zadań w oparciu o poniższą skalę punktową:

1. Wpływ na rozwój gospodarczy i nowe miejsca pracy

- a. *nie wpływa* = 0
- b. *tworzy 5- 10 miejsc pracy lub warunki dla późniejszych inwestycji* = 5
- c. *generuje 10 i więcej nowych miejsc pracy lub podnosi atrakcyjność inwestycyjną miasta* = 12

2. Wpływa na rozwój edukacyjny, poziom zdrowia i sportu

- a. *nie wpływa* = 0
- b. *wpływa na poprawę istniejącej sytuacji* = 3
- c. *wprowadza nowe możliwości i nową jakość* = 6

3. Wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców

- a. *brak wpływu* = 0
- b. *poprawia bezpieczeństwo* = 3
- c. *wprowadza nową jakość w poziom bezpieczeństwa* = 6

4. Zgodność ze strategią miasta/powiatu oraz priorytetami RPO i PO KL

- a. *niezgodne* = 0
- b. *zgodne ze strategią albo priorytetem UE* = 3
- c. *zgodne ze strategią i priorytetami UE* = 6

5. Wpływ na środowisko naturalne

- a. *ujemny* = -3
- b. *neutralny* = 0

c. dodatni = 3

6. Wpływa na poprawę wizerunku miasta

a. nie wpływa = 0

b. ma słaby wpływ = 1

c. wpływa w sposób istotny = 3

7. Wpływa na budżet miasta

a. negatywnie, istnieje konieczność finansowania po zakończeniu inwestycji = -3

b. neutralnie = 0

c. dodatnio (podnosi dochody budżetu) = 3

8. Możliwość finansowania poza budżetem

a. kredyt niskoprocentowany (dofinansowanie zwrotne) = 1

b. dotacja z funduszy < 50% = 3

c. dotacja 50-75% = 6

9. Stopień zaawansowania inwestycji

a. nowa w fazie koncepcji lub planu wstępnego = 0

b. udokumentowana w części (studium wykonalności, projekt) = 1

c. zaawansowana (kolejny etap) = 3

Dokonawszy oceny projektów według powyższych kryteriów stworzono listę rankingową planowanych zadań. Do realizacji w ramach działania 7.1. RPO WK-P zaplanowano projekty, które uzyskały najwyższą liczbę punktów. Widząc jednak konieczność realizacji projektów z zakresu mieszkalnictwa zdecydowano się skorzystać z istniejącej możliwości i przekazać 27% środków na tego typu inwestycje.

Zadania rewitalizacyjne planowane w ramach PO KL wskazano na podstawie wniosków wyciągniętych z diagnozy obszaru wsparcia. Tworząc programy „miękkie”, miano na względzie m.in.:

- Poziom bezrobocia,
- Poziom ubóstwa,
- Poziom wykształcenia mieszkańców,
- Skuteczność zdawalności egzaminów końcowych w szkołach gimnazjalnych i średnich,
- Umiejętności i kwalifikacje pracowników przedsiębiorstw.

b) Harmonogram realizacji:

Tabela nr 7. Zestawienie projektów realizowanych w ramach RPO WK-P.

Lp.	Nazwa planowanego działania	Czas realizacji
Działanie 7.1		
1.	1.1. Przebudowa budynku przy ul. Rynek 1 wraz z przystosowaniem go do funkcji gospodarczych, szkoleniowych i społecznych.	III kw. 2009- IV kw. 2010
	1.2. Przebudowa budynku Miejskiej Ochotniczej Straży Pożarnej z dostosowaniem do aktualnych wymogów technicznych	III kw. 2009- IV kw. 2010
Działanie 7.1 Mieszkalnictwo		
2.	Przebudowa dwóch budynków mieszkalno- gospodarczych wraz z termomodernizacją, znajdujących się przy ul. Rynek.	III kw. 2009- IV kw. 2010
3.	Przebudowa trzech budynków na osiedlu przy ul. Objezdnej wraz z termomodernizacją.	III kw. 2009- IV kw. 2010

Tabela nr 8. Zestawienie projektów realizowanych w ramach PO KL.

Lp.	Nazwa planowanego działania	Czas realizacji
4.	Wsparcie systemowe rodzin przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziejowie.	2009
5.	Aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	2009
6.	Aktywizacja zawodowa i społeczna młodzieży w wieku 15-25 lat zagrożonych wykluczeniem	2009- 2010

Tabela nr 9. Zestawienie projektów realizowanych z innych źródeł

Lp.	Nazwa planowanego działania	Czas realizacji
7.	Budowa monitoringu na terenie miasta Radziejów	2010- 2011
8.	Wymiana oświetlenia ulicznego na osiedlu przy ulicy Objezdnej	2010- 2011
9.	Odtworzenie zieleni miejskiej i obiektów małej architektury na obszarze Rynku.	2010- 2011
10.	Przebudowa dróg osiedlowych na obszarach rewitalizowanych.	2010- 2011

5. PLAN FINANSOWY.

Tabela nr 10. Plan finansowy

Nazwa projektu	Wartość całkowita	Wartość w poszczególnych latach								
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Przebudowa budynku przy ul. Rynek 1 wraz z przystosowaniem go do funkcji gospodarczych, szkoleniowych i społecznych.	1.100.000,00			363.000,00	737.000,000					
Budżet JST	165.000,00			54.450,00	110.550,00					
Budżet Państwa										
Środki UE	935.000,00			308.550,00	624.450,00					
Środki prywatne										
Inne										
Przebudowa budynku Miejskiej Ochotniczej Straży Pożarnej z dostosowaniem do aktualnych wymogów technicznych.	250.000,00			20.000,00	230.000,00					
Budżet JST										
Budżet Państwa										
Środki UE	212.500,00			12.500,00	200.000,00					
Środki prywatne										
Inne	37.500,00			7.500,00	30.000,00					
Przebudowa dwóch budynków mieszkalno-gospodarczych wraz z termomodernizacją, znajdujących się przy ul. Rynek.	223.530,00			73.764,90	149.765,1					

Budżet JST	38.530,00			11.064,90	27.465.10					
Budżet Państwa										
Środki UE	185.000,00			62.700,00	122.300,00					
Środki prywatne										
Inne										
Przebudowa trzech budynków na osiedlu przy ul. Objezdnej wraz z termomodernizacją.	600.000,00			200.000,00	400.000,00					
Budżet JST										
Budżet Państwa										
Środki UE	160.000,00			54.000,00	106.000,00					
Środki prywatne										
Inne	440.000,00			146.000,00	294.000,00					
Wsparcie systemowe rodzin przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziejowie.	49.579,33			49.579,33						
Budżet JST										
Budżet Państwa										
Środki UE	49.579,33			49.579,33						
Środki prywatne										
Inne										
Aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	50.000,00			50.000,00						
Budżet JST										
Budżet Państwa										
Środki UE	50.000,00			50.000,00						
Środki prywatne										
Inne										

Aktywizacja zawodowa i społeczna młodzieży w wieku 15-25 lat zagrożonych wykluczeniem	100.000,00			50.000,00	50.000,00					
Budżet JST										
Budżet Państwa										
Środki UE	100.000,00			50.000,00	50.000,00					
Środki prywatne										
Inne										
Budowa monitoringu na terenie miasta Radziejów	280.000,00				140.000,00	140.000,00				
Budżet JST	280.000,00				140.000,00	140.000,00				
Budżet Państwa										
Środki UE										
Środki prywatne										
Inne	W sytuacji pojawienia się możliwości aplikowania o dotację na realizację projektu, miasto złoży wniosek.									
Wymiana oświetlenia ulicznego na osiedlu przy ul. Objezdnej	350.000,00				175.000,00	175.000,00				
Budżet JST	350.000,00				175.000,00	175.000,00				
Budżet Państwa										
Środki UE										
Środki prywatne										
Inne	W sytuacji pojawienia się możliwości aplikowania o dotację na realizację projektu, miasto złoży wniosek.									
Odtworzenie zieleni miejskiej i obiektów małej architektury na obszarze Rynku.	200.000,00				100.000,00	100.000,00				
Budżet JST	200.000,00				100.000,00	100.000,00				
Budżet Państwa										
Środki UE										
Środki prywatne										

Inne	W sytuacji pojawienia się możliwości aplikowania o dotację na realizację projektu, miasto złoży wniosek.										
Przebudowa dróg osiedlowych na obszarach rewitalizowanych.	300.000,00					150.000,00	150.000,00				
Budżet JST	300.000,00					150.000,00	150.000,00				
Budżet Państwa											
Środki UE											
Środki prywatne											
Inne	W sytuacji pojawienia się możliwości aplikowania o dotację na realizację projektu, miasto złoży wniosek.										

6. ZARZĄDZANIE (SYSTEM WDRAŻANIA) REALIZACJĄ LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Radziejów będzie realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Gmina, korzystając z funduszy strukturalnych, jest zobowiązana przestrzegać zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu z dnia 21 czerwca 1999 r. Nr 1260/1999, wprowadzającym ogólne przepisy odnośnie funduszy strukturalnych oraz rozporządzeniach odnoszących się do poszczególnych funduszy strukturalnych. Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia (krajowych i unijnych).

Proces wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji jest postępowaniem kilkietapowym. Wdrażanie rozpoczyna się od przygotowania kompletnych wniosków projektów umieszczonych w zatwierdzonym przez Radę Miejską Programie. Skompletowany przez Beneficjenta wniosek składany jest do instytucji odpowiedzialnej za wybór projektów w danym programie.

Następnym etapem jest realizacja projektów zatwierdzonych do współfinansowania z funduszy strukturalnych zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym oraz pozostałych projektów. Kończącym etapem wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie ocena zamierzonych rezultatów poszczególnych projektów.

W miarę potrzeb Lokalny Program Rewitalizacji będzie podlegał systemowi okresowej aktualizacji zgodnie z pojawiającymi się trendami społeczno-ekonomicznymi. Miasto oczekuje na propozycje projektów ze strony potencjalnych beneficjentów środków unijnych, ale również od osób prywatnych zainteresowanych wspomaganiem procesu rewitalizacji Radziejowa.

Projekty zgłoszone do Lokalnego Programu Rewitalizacji będą wdrażane według kolejności ustalonej w rankingu hierarchii zadań. Kolejność ta może zostać zmieniona uwarunkowaniami budżetowymi lub terminami narzucanymi przez komitety sterujące programem RPO WK-P, itp. Zasadą jest maksymalizacja wykorzystania dotacji. Liczba projektów z Lokalnego Programu Rewitalizacji prowadzonych jednocześnie przez miasto uwarunkowana jest aktualną płynnością finansową. Z tego też warunku wynika, że nie jest możliwa jednoczesna realizacja kilku dużych przedsięwzięć.

Planując wdrożenie całego Lokalnego Programu Rewitalizacji, należy uwzględnić wąskie gardła procesu, związane z nadmiernym obciążeniem wybranych zasobów przy skoncentrowanych w czasie działaniach, a organizacją terminarza składania wniosków o finansowanie jednocześnie kilku projektów. W przeciwnym razie może to skutkować przeciążeniem zasobów gminy i w konsekwencji blokadą czasową wdrożenia.

7. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.

Monitoring to proces systematycznego zbierania i analizowania wiarygodnych informacji finansowych i statystycznych dotyczących wdrażania projektów, którego celem będzie zapewnienie zgodności realizacji projektów i programu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami do jego realizacji. Polegał on będzie na obserwacji procesów rozwoju Radziejowa w celu możliwie szybkiego podejmowania działań, stanowiących reakcję na rozwój powyższych zjawisk.

System monitoringu musi opierać się na efektywnej sprawozdawczości. Samorząd Miasta Radziejowa odpowiada za kreowanie i realizację polityki rozwoju na swoim terenie. Proponuje się więc, aby w oparciu o zaproponowane wskaźniki osiągnięć celu przygotowywane były roczne sprawozdania dotyczące stopnia realizacji podstawowych zadań Lokalnego Programu Rewitalizacji. Materiał ten byłby dla władz miasta podstawą do okresowej oceny i ewentualnej aktualizacji priorytetów i celów rewitalizacji. Ponadto zachodzić będzie obowiązek sporządzania raz do roku raportu z realizacji założeń przewidzianych w Lokalnym Programie Rewitalizacji do Instytucji Zarządzającej w przypadku zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej terminie do 30 maja za poprzedni rok kalendarzowy. Sprawozdanie będzie dokonywane w oparciu o załącznik 5, przedstawiony w Wytycznych dotyczących przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Monitoring Lokalnego Programu Rewitalizacji jest elementem koniecznym w celu aktywnej realizacji zapisów dokumentu. Umożliwia on stwierdzenie, czy program jest prawidłowo realizowany oraz czy założenia, na których go oparto, nie uległy zmianie. Pozwala poza tym na sprawne i elastyczne reagowanie na zmiany, ograniczając przy tym podejmowanie kroków intuicyjnych.

Monitoring bieżącej realizacji Programu umożliwi porównywanie - w określonym przedziale czasu – rzeczywistych efektów z planami, co pozwoli stwierdzić, czy procesy realizacji zmierzają w sposób optymalny do osiągnięcia założonych celów.

Bazą będą tutaj podstawowe informacje o każdym aktualnie realizowanym przedsięwzięciu, takie jak: stopień zaawansowania inwestycji, ilość wyremontowanych obiektów, liczba nowych podmiotów gospodarczych itp. W celu kontynuacji polityki rewitalizacji danych obszarów w mieście Radziejów, Lokalny Program Rewitalizacji będzie oceniany raz na trzy lata w formie uchwały przyjętej przez Radę Miasta.

Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem otwartym, tzn. będzie poddawany okresowej aktualizacji w miarę wdrażania kolejnych zadań i realizacji celów. Jednocześnie stworzona będzie możliwość ujmowania nowych zadań, w odpowiedzi na zmieniającą się sytuację społeczno – gospodarczą i przestrzenną miasta.

Sposoby inicjowania współpracy władz ze społeczeństwem.

Ważnym, pozytywnym efektem opracowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji było zainicjowanie współpracy pomiędzy lokalnymi władzami, a mieszkańcami miasta. Założono bowiem, że Program ma wypracować formy i środki współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz rozwoju miasta Radziejów oraz stymulować spójność między działaniami tych podmiotów.

Współpraca opierała się na konsultacjach władz ze społecznością lokalną, która w pierwszej fazie miała formę ankiet społecznych. Ankiety te przeprowadzane były w dwóch turach. Najpierw pytano przedstawicieli całego miasta Radziejów (w sprawie wyboru obszarów do rewitalizacji), a następnie badano społeczność wskazanych obszarów wsparcia.

Druga faza nastąpiła już po sporządzeniu Lokalnego Programu Rewitalizacji. Załącznikiem do LPR jest więc raport końcowy z konsultacji społecznych, ze szczególnym opisem ich przebiegu i ostatecznych ustaleń.

Zainicjowana współpraca władzy miasta ze społecznością lokalną będzie kontynuowana poprzez organizację systematycznych spotkań, na których prezentowane będą oceny wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Technicznymi sposobami inicjowania komunikacji pomiędzy wszystkimi sektorami zaangażowanymi w realizację LPR będą:

- środki komunikacji społecznej bezpośredniej:
 - spotkania mieszkańców z urzędnikami,
 - spotkania burmistrza z mieszkańcami,
 - przesyłki pocztowe,
 - poczta elektroniczna,
 - rozmowy telefoniczne.
- środki komunikacji społecznej pośredniej:
 - relacje za pośrednictwem prasy i telewizji lokalnej,
 - ulotki,
 - biuletyny,
 - informatory,
 - strona internetowa.